

SECOND EDITION

May - June 2001

VOLUME 01 ISSUE NO 2

M3.00

MARA

HA A SE NA LIHLOELA A OELA

Registered at the GPO as a non-profit making newspaper

ISDSC Conference pg 6

LL Productions Media Consultancy (Pty) Ltd.

Creating a better world through communication

We offer training (courses) in
Journalism
Communication
Human Resource Management
Development Communication

P. O. Box 9561
Maseru 100, Lesotho
Tel: 266 311297/335949
Cell: 266 8850608
E-mail: lejaks@hotmail.com

Khakolo ea MARA pg22

Clean Sweep pg11

TSE KAHARE

- Tekatekano ea banna le basali sesoleng ?
- Operation Clean Sweep e bontsa litlohi tsa molao...
- Le tse ling tse ngata...

Bahlophisi

Mohlophisi

Captain Tanki Josias Mothae

Baqolotsi ba ka Sehloohong

WOII Selebalo Peter Sebe
WOII Ntele Emmanuel Masoetsa

Baqolotsi

Cpl Boitseko James Molapo
Pte Thabiso Edgar Rajane
Pte Rapele Mphaki
Pte Ntlele Ntoi
Pte Sakeng Lekola
Pte Tankiso Nkoho
Pte Tšepo Phaila
Pte Shokhoa Taeli
Pte Jese Hulane
Pte Serame Posholi

Litšoantšo

LDF Photography Section

Boelets

Dr Lebohang Lejakane
LL Productions Media
Consultancy (Pty) Ltd
P O Box 9561
Maseru. 100
Tel: (09266) 335949

E tekuae ke ba

Lesotho Business Services
Development House,
Kingsway, Maseru
Tel: (09266) 323963/4/7
Fax: (09266) 310081
E-Mail: lbs@quadrant.co.ls

Tse ka kotleng

Tsa Bohlophisi	Pg 3
Tsa Bolumeli sesoleng sa Lesotho	Pg 3
Bo 'mabotle ba <i>Mara</i>	Pg 4
Seboka sa 22 sa ISDSC Lesotho	Pg 6
Lebollo La Sesotho	Pg 7
Ke li bona tjena	Pg 9
Kholo ea sechaba e baka khaello ea mesebetsi	Pg 10
“Operation Clean Sweep” e bontša litlohi tsa molao sepheo sa eona	Pg 11
Bosholu ba liphoofole seterekeng sa Mokhotlong	Pg 12
Tekatekano ea banna le basali sesoleng sa Lesotho?	Pg 13
Pokello ea metsi	Pg 14
Ofisi ea monamoli e etela LDF	Pg 15
Litšoantšo tsa liketsahalo	Pg16-17
Mookameli oa sesole o ntša lירוalankhoana tšebetsong	Pg 18
General Mosakeng o amohela sehlopha sa bakoetlisi ba Ma-India	Pg 19
Pale ea Bophelo ba Colonel Nthaila Leoatla'	Pg 20
Khakolo ea <i>Mara</i>	Pg 22
Thupelo-bocha ea A13BN e koaloa ka molao	Pg 24
Litjeho tsa Papatso	Pg 25
“Exercise Senna ka Thata” ea A13BN	Pg 26
Botlokotsebe motse-moholo oa Lesotho	Pg 28
Bophelo ba mosebeletsi oa feme	Pg 29
Lipapali	Pg 30

Tsa Bohlophisi

Liphephetso tse tobileng Lesotho bolula setulong ba ISDSC.

Ka Captain Tanki Mothae

Naha ea Lesotho e ile ea tsoara seboka sa bo-mashome a mabeli le metso e 'meli (22) sa komiti ea ts'ireletso linaheng tsa khokahanyo ea moruo tse ka boroa ho Afrika, (SADC) ho tloha ka la 7 ho isa la 11 Mots'eanong, 2001 motse-moholo Maseru.

Sena e ne e se feela hore ebe seboka se ts'oaretsoeng koano Lesotho, empa e ne e boetse ele ho tla rolela matla a bolula-setulo ba komiti ena ho naha ea Lesotho ho tloha naheng ea

Mozambique. Lesotho le bile bolula-setulong ba komiti ena ea ts'ireletso moo letona la Ts'ireletso, Mongoli e moholo oa Lekala la Ts'ireletso, Molaoli oa sesole sa Lesotho (LDF), Mookameli oa sepolesa sa Lesotho (LMPS) le Mookameli oa Mautloela a naha (NSS) ba ileng ba nka marapo joaloka balula-litulo ba likomitjana tsa komiti eo ea ts'ireletso.

Joale motho a ka ipotsa hore na liphephetso tse tobaneng le Lesotho ke life? Boemo bo renang ba lipolotiki lebatooeng lena bo hloka hore ho be le ts'ebeliso 'moho e matla. Hoa mantlha ke hore linaha tsohle tsa SADC li lokela hoba le boitlamo bo matla, 'me li sebetse ka kopanelo tharollong ea mathata a amanang le ts'ireletso lebatooeng lena.

Lesotho joaloka molula-setulo oa komiti ena ea ts'ireletso haajoale ho shebahala khoiti e sa namme ts'ebetso ea lona. Ho tea ka mohlala, maemo a tsitsipano a renang mane Mat'seng-a-maholo, ka ho khetheha naheng ea Democratic Republic of Congo (DRC) le Angola ke liphephetso tse khohle tse hlohang boetapele bo hloahloa, bo bileng bo e-nang le chebelo-pele e chatsi tharollong ea mathata a mofuta ona.

Mong a ka ba le ts'epo ea hore Lesotho le tla nts'etsapele ts'ebetso ena e sa kang ea fela bolula-setulong ba linaha tse ling ho tisa tharollo mathateng a linaha tseo. Ho etsoa litumellano le likhothaletso tharollong ea mathata a letsatsi le letsatsi empa ha ho nko ho tosa lemina ho li tiisa hore li fele li kene ts'ebetso.

Leha ho le joalo ho ntse ho ena le linaha tse nang le botsitso lebatooeng lena, 'me seo se fana ka monyetla oa hore ho tsepamisoe maikutlo tharollong ea mathata linaheng tse amehileng. Etlaba mosebetsi o moholo oa Lesotho joaleka molula-setulo oa komiti ena ea ts'ireletso ho sebetse ka matla ho bona hore mehato eohle e ea nkoa ho tisa tharollo linaheng tsa DRC le Angola ka ho khetheha. Ke ts'epo ea rona e tiileng ea hore mehato ea joale tharollong ea mathata a DRC e reretsoe ho tisa tharollo ea sebele naheng eo.

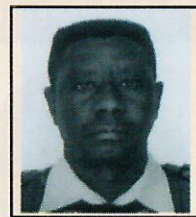
Ntle ho mabotho a poloko ea khotso a machaba a kopaneng a rometsoeng mane DRC, tebello ke hore nakong e tlang SADC le eona e tla etsa tsoho la monna ho fumanoeng hoa tharollo mathateng a naha eo, ekaba ka ho romella bo-ralitherisano kapa mabotho a sesole moo.

Ke maemong ana re ka lebellang hore Basotho bao bohle ba filoeng boikarabello bolula-setulong ba likomitjana tsa komiti ena ea ts'ireletso ba tla etella pele mehato eohle ea ho tisa tharollo linaheng tsohle tse amehileng lebatooeng lena ka mokhoa o toma ruri.

Lesotho le kile la e ba le bothata maemong a ts'ireletso ka tsela e tsoanang nakong e fetileng, empa boikitlahetso bo ileng ba bonts'oa ke linaha tsa SADC ea e-ba bo se nang moeli ho tisa tharollo. Ka hona boikarabelo ba Lesotho ke ho boloka seriti seo, 'me le tsoelopele ho etella pele lebatooa lena tharollong ea mathata a le tjametseng haajoale.

Boetapele ke boitlamo, boikitlahetso le bot'sephehi. Ka tshalo ena, motho a ka lebellang hore bohle ba eteletse pele ts'ebetso ena ba a hlokomela ebile ba ikemiselitse ho nts'etsapele ts'ebetso ea bohlokoa. ■

Tsa bolumeli Sesoleng sa Lesotho

Ka Major Thabo V Mohapi

Nalane ea bolumeli ka hara mabotho a hlometseng e supa hore ts'ebetso ena ebile teng esita le mehlang ea khale-khale. E se e batla ele mabothong 'ohle lefatše ka bophara moo bolumeli e leng karolo ea ts'ebetso ea letsatsi ka leng, 'me sesole sa Lesotho ha se mokhelo tabeng ena.

Tumelo ka hara mabotho a hlometseng e susumetsoa haholo-holo ke maemo a nyarosang a bophelo ao ka mohlomong masole a eeng a tjamelane le ona ts'ebetso ea ona, esita le maemong a mang a ikhethang a ts'ebetso ka bo-eona.

Bolumeli ka hara mabotho a hlometseng bo ea amoheleha lefatše ka bophara, 'me sena se kolla tokomaneng ea machaba tlasa temana ea litokelo tsa mantlha tsa botho ho kenyeletsa le bolokolohi lipolotiking. Temana eo e baleha joana: "motho e mong le e mong o na le tokelo ea bolumeli ekaba khopolong kapa tumelong".

Ka hona, hoa hloka hore tsa bolumeli ka hara mabotho a hlometseng ebe litaba tse tlang ho ngolola khafetsa koranteng ena, e seng feela ho beha bohle leseling ka litaba tse a mang tumelo, empa e boetse e le ho lemosa sechaba ka botebo ba litaba tsena tsa tumelo.

Bolumeli ka hara mabotho a hlometseng ha bo fumanehe ka hara LDF e le inot'si. Ho se ho e-na le khokahano pakeng tsa linaha tse oelang tlasa mokhatlo oa kholiso ea moruo Africa e ka boroa (SADC) litabeng tsena tsa bolumeli mabothong a hlometseng tlasa sekhele sa mokhatlo oa Southern African Regional Military Chaplaincy Association (SARMCA).

Boikopanyo ba mofuta ona bo thusa ho tsosolosa moea oa ts'ebeliso ka hara mabotho a hlometseng lebatooeng lena ho kenyeletsa le naha ea Lesotho.

Lintlha tse pharalletseng ka litaba tsena tsa bolumeli mabothong a hlometseng li tla phatlalatsa koranteng e tlang.

Molimo o le hlohonolofatse bohle. ■

Bo 'mabotle ba **MARA**

E noa ke **Busisiwe Mojaki**
Ho tsoa Ha Tšosane.
Ke a mong oa bo mabotle
ba *Mara* khoeling ena.
O lilemo li 23.
O rata litšoantšo, ho bala
le ho tebuka (modelling).

Mafabla

Busi Mojaki Ho tsoa ka Ha
Tšosane. Ke emong oa
bo'mabotle ba *Mara*
khoeling ena.
O oa tebuka (modelling)
e bile, o ruta bana ka
nako ea hae ea boithapollo.

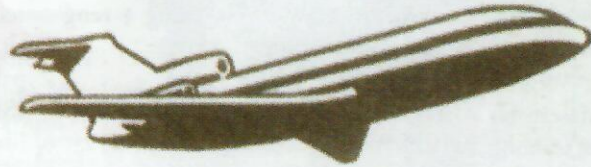

***Mara* e tla hlahisa bo 'mabotle likoranteng tse hlahlamang bao e tlang hore mafelong a selemo e be ho khethoa ba bararo ba batlehali, 'me khetho e tla etsoa ke babali.**

**HA EBA U KA THABELA HO KENELA TLHOLISANO ENA, ROMELA SETŠOANTŠO SA HAU HO
MOHLOPHISI OA MARA. P.O. BOX 54, MASERU 100, LESOTHO
*MOHLOMONG U KA BA MOHLOLI!***

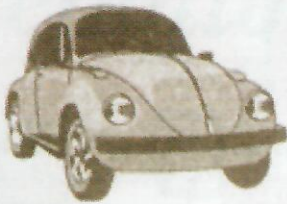

MILLENNIUM TRAVEL & TOURS (PTY) LTD.

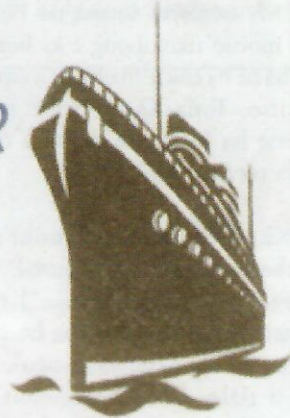

**YOUR DREAM HOLIDAYS
NOW A REALITY WITH US**

**Avis We Try
Harder**

*THE SOLE AGENTS
FOR AVIS RENT A CAR
IN LESOTHO*

- On line computer booking
- Over 250 International Airline reservations
- International hotel & car rental through U Tel
- Holiday & stop over packages
- International conventions & exhibitions
- International visa services
- Domestic, regional & international freighting
- Household removal & packing
- International & regional cruises, etc.

Ground Floor • Agric. Bank Building • Kingsway • Maseru 100
PO Box 13638 • Maseru 100 • Lesotho

Tel: 09266 - 321 080 • 09266 - 325 666 • Fax: 09266 - 310 599

email: milleniumtravel@lesotho.com

Seboka sa 22 sa ISDSC Lesotho

Pte Tšepo Phaila

Lesotho le ile la t'soara seboka sa 22 sa komiti ea t'sireletso le botsitso ea linaha tsa tikoloho e ka boroa ho Afrika. Seboka se ne se t'soaretsoe setsing sa

lithupelo sa "Manthabiseng" Maseru ho tloha ka la 7 ho isa ka la 11 Mot'seanong monongoaha.

Ha a bula seboka sena ka molao, Mohlomphehi Tona-Kholo Pakalitha Mosisili o itse ha ho potang hore bathehi ba seboka sa moruo sa linaha tse ikopantseng tse ka boroa ho Afrika (SADC) le tsoalo ea linaha tsa Nt'setso-pele ea moruo tikolohong e ka boroa ho Afrika ba ne ba ena le maikutlo a t'sireletso le botsitso. Tona-Kholo o itse sena se bonahetse ha ISDSC e thusetsa qakeng ea litaba tsa Lesotho ka 1998.

Tona-Kholo o boetse a bont'sa ho tsoenyeha ka maemo a tsitsipano a renang linaheng tsa Angola le DRC. "Ke kopa linaha tsohle tsa tikoloho ena ho etsa ka matla ho thibela likhohlano tseo", Tona-Kholo o rialo. O boetse a bont'sa ho tsoenyeha ho hoholo ka ho eketseha ha lefu la HIV/AIDS, 'me a ipiletsa ho linaha tsohle ho thusana toant'song ea lefu lena.

Letona ofising ea Tona-Kholo Mohlomphehi Sefhiri Motanyane o ile a re seboka

Mohlomphehi Tona-Kholo, Pakalitha Mosisili oa bone ho tloha letsohong le letsehalo o bonoa le baokameli ba mapolesa a SADC, phuthehong e neng e tsoaretsoe Maseru, Lesotho, ka Motseanong selemong se holimo. Pic by :- Sgt M Petje

sena ke sa bohlokoa hobane ke sa pele kamorao ho tlathhobo bocha ea lekala la lipolotiki, paballo, le t'sireletso kamora tlhopho bocha ea SADC. O itse kopano ena ke pont'so ea maele a dloaelehileng a reng, "ha ho pulumo ea seema not'si" le a mang a reng "kopano ke matla".

Bohle re tla hopola hore ka Tlhakubele 1995 matona a linaha tsa ka ntle tsa

(FLS), 'me li kenyeletsa bothong ba tsona linaha tse neng li sa tsoa ipusa, eleng Namibia le Afrika Boroa.

Ke feela ka Phuptjane 1996 ha seboka sa lihlooho tsa linaha li thakhola komiti ea lipolotiki, paballo le t'sireletso e ileng ea bitsoa ISDSC, 'me e shebetsoe ho nka libopeho tsa ASAS e sa kang ea

Molula-Setulo oa bangoli ba baholo ba ISDSC 'Me Matšepo Ramakoae, e bile e le mongoli lekaleng la t'sireletso la Lesotho, o fana ka puo sebokeng sa ISDSC Maseru, Lesotho, ka Motseanong selemong se holimo. Pic by:- Pte M Maputlo

SADC a ile a lumellana ho thuha hoo ka nako eo ho neng ho bitsoa Mokhatlo oa linaha tsa tikoloho e ka boroa ho Africa (ASAS), e neng e reretsoe ho nka sebaka sa linaha tse neng li bitsoa "Front Line States"

hlola e tsoela-pele.

Sebokeng sena ISDSC ene ele tlasa boetapele ba naha ea Mozambique. Brigadier General Paulino Jose Macaringui, mongoli oa lekala la t'sireletso la Mozambique, eo e neng ele moetapele ea behang meja faat'se o ile a bua haholo ka seboka sa lihloho tsa linaha se neng se tsoaretsoe Windhoek (Namibia) ka la 9 Tlhakubele 2001, moo ho ileng hoa amoheloa komiti ea SADC ea lipolotiki, paballeho le t'sireletso e le karolo e phethahe-tseng ea SADC.

Monghali Macaringui o ile a bont'sa hore ke nako joale ea ho nehelana ka boetapele ho Lesotho. A tsoela pele hore, "Ke lumela ruri hore t'sebetso eo le re fileng eona le tla e nanabetsa ho Lesotho leo ha ha joale le nkang boetapele".

Mongoli oa lekala la t'sireletso la 'muso oa Lesotho Mofumahali "Mat'sepo Ramakoae, ha nka setulo o ile are hona ke tlotla ho naha ea Lesotho ho tsoaroa seboka sena sa ISDSC. O tsoetse pele hore ba tla ikitlaetsa ka hohle ho latela maano a komiti ena. "Re tla sebetsa ka thata ho latela meralo e entsoeng ke bao re nkang boetapele ho bona", Mofumahali Ramakoae o ile a rialo.

"General" LH Lidimu, Mookameli oa mabotho a hlometseng a naheng ea Mozambique o ile a rolela marapo a komitjana ea t'sireletso ho Lt. Gen. Makhula Mosakeng mookameli oa sesole sa Lesotho. Lt Gen Mosakeng o bont'sitse boikitlahetso bohle ba ho etsa se matleng a hae ho n'tsetsa pele maano a ISDSC le ho nts'etsa pele mosebetsi o seng o entsoe.

Seboka se ile sa koaloa ke letona le khabane Mohlomphehi Sephiri

Molula-Setulo oa baokameli ba Mautloela a SADC ea kenang setulong, Monghali Letsapo oa Lesotho, o fana ka puo tulung ea 22 ea ISDSC. Pic by:- Pte M Maputla

Motanyane lebitsong la Tona-Khohle ele letona la t'sireletso. Letona le itse ISDSC e shebetse pele ho qoba likhohlano tse tikolohong ena le ho

tlisa maemo a tla etsa hore litaba tsa t'sireletso, linaha, sechaba le paballo li tsamaee ka nepo, le ho qoba lintoa tse ka hlokofoatsang sechaba sa rona.

Lebollo la Sesotho

WO II Ntele Masoetsa

Ha motho a sheba mat-saranka le botle bo tsotengang ba maloti a Lesotho, ruri motho o a hlolloa!

Metsi a hloekileng a phalla joalo ho theosa le linoka le linokana. Ho thotse tuu! Motho o tsoengoa ke lerata le seng bohale la linonyana tse tsotengang tsa mefuta-futa. Tlholeho e ea tsoteha!

Mesikong ea lithaba tse ntle tseo, motho a ka bona mephato, 'me a bone bashemane ba apereng tsa bosechaba ba bina korotlane. Tseba hee hore taba e **teng** ea bohlokoa nalaneng ea bosechaba sa Basotho.

Basotho, ke mofuta o lumelang haholo ho lintho tse ngata tse amang boleng ba bona, e 'ngoe ea tsona ke mokhoa oo bashemane ba neng ba koetlisoa ho ba banna ba phethahetseng ba kamoso, 'me se na se ne se etsoa thupelong ea moetlo e bitsoang lebollo.

Monna ea neng a sa tsoe sekolong sena, o

ne a tsejoa e le lekoala, e le monna a ke keng a shebisana thebe le lerumo, le sera. Tumelo ea Basotho ke hore monna ea joalo a ke ke a tela bophelo ba hae moleng oa ntoa.

Morupeli sekolong se phahameng sa sesole sa Lesotho (Makoanyane High School), Pte Tumo Ramokuena, ea nang le lengolo le phahameng la thuto BA ed ho tsoa sekolong se seholo sa sechaba (NUL), Roma ka 1987, o re lebollo la sesotho ke setsi sa thupelo ea bosechaba moo bashemane ba betloang ho ba banna ba sebele ba tsepeloang ho sireletsa sechaba.

"Ke ile ka titimela nako ea likhoeli tse tharo sebakeng se seng haufi le motse oa Peka, seterekeng sa Leribe", a rialo Ramokuena.

Ramokuena o boletse hore, o ile a kena sekolo sena ka t'susumetso ea boikhalalo kaha batsoali ba hae, esita le ba bang ba lelapa la habo, ba ile ba ea mophatong, "Ke ne ke le lihlong ho bitsoa lekoala", a rialo, a bososela Ramokuena.

Tichere Ramokuena o re o ithutile tse ngata mophatong, tse akhang boikarabello sechabeng, likamano tsa bosechaba, empa haholo-holo, a fumana bohlokoa ba ho tseba bosechaba ba habo, eleng hoo a itseng ke ts'iea ea bonngoe ba Basotho.

Ramokuena o hanyelitse lits'e bo tsa lipolao tseo e seng tsa morero, tse nang le ho etsahala nakong ea thupelo, hore li etsoa ke ba bang ho ikenya sebete kapa bohlabani. O re bashemane ba feta tlasa likoetliso tse boima haholo hoo ha-ngata likotsi li ka hlahang ha bobebe.

Ramokuena o boletse hore o khotlaetsa mesuoe hore e ke e hlahlobisise ka hloko, khetho ea lilemo tseo bashemane ba kenang mophatong ka tsona. "Ruri bashemane ba lilemo tse lipakeng tsa leshome le metso e t'seletse le robong ba ba nyane haholo, hobane ha ba tsoa thupelong, ba kena litlolong tsa molao, tse kang ho beta le tse ling, ele tlasa t'susumetso eo

sheba qephe la 8

Lebollo...

li tsoa qepheng la 7

ba reng ke ea bonna", a rialo Ramokuena ka ho ts'oenyeha ho hoholo.

Tichere Ramokuena o boletse hore o ts'oengoa haholo ke mesuoe e meng e fetotseng lebollo e mokhoa oa khoebo, 'meka ho etsa joalo ba lahla moelelo oa mantlha oa sekolo sena.

Ho latela lipatlisiso le tlhathobo e tebileng ea litaba tsa mekhoha le mee-tlo ea Basotho, le ho akaretsa le lingaka tsa meetlo, e ileng ea etsoa ke molula-setulo oa Mokhatlo o moholo oa lingaka tsa moetlo Ntate Ramokoabo Abel Letuka, ho netefalitsoe hore lebollo ke e 'ngoe ea lits'iea tsa bonngoe le kopano ea sechaba sa Basotho.

"Lebollo ke sekolo seo bashemane ba reng ba fetoloa banna ba sebele, bahlabani ba sebele, banna ba nang le lerato la naha, empa ka ho fetisisa ho bopa banna ba boikarabelo sechabeng", a rialo Ntate Letuka.

Monghali Letuka o boletse hore bashemane ba ne ba rutoa bots'epeli, boits'oaro, ekasita le phalimeho litabeng tsa ts'ireletso ea thepa le sechaba sa habo bona. Ha a tsoela pele o re monna ea sa tsoeng sekolong seo, o ne a talingoa ele lekoala ke ba tsoang mophatong, hobane a sa tsebe boikarabelo sechabeng.

Ntate Letuka o itse o sareloa haholo ho hlokomela hore mesuoe e meng e fetotse koetliso ena mokhoa oa ho iphelisa. A bolela hore mehleng ea pele beng ka moshemane ba ne ba leboha mosuoe ka mpho efe kapa efe. "Lelapa le ne le fana ka mpho, ekaba ea phoofolo, ele ponts'o ea boithatelo

bo botle", a rialo ka mesarelo e meholo.

Monghali Letuka a re thohako ena nalaneng ea bosechaba ba Basotho, e ile ea tlama mokhatlo oa habo ho theha likomiti tsa tsamaiso le khalemo tse bopiloeng ka banna ba tsoang mophatong, ho sebetsa ele mahlo ho bona hore liketsahalo tseo tse malimabe li khaotsa hang hang. Ntate Letuka a re katleho le khatelo pele e a bonahala.

bohlokoa ba mekhoha le meetlo ea sechaba sa Basotho.

Ofisiri e kholo e ikarabellang lefapheng la thibelo ea lefu la mokakallane oa setla bocha (HIV/AIDS), lekaleng la bophelo, 'M'e 'Mapitso Matsoha, o boletse hore ho bile le litlaleho tse 'maloa tsa mafu a bakiloeng ke likolo tsa lebollo la sesotho haholo nakong eo ho bolotsoang.

'Mapitso o boletse hore lekala la habo ha le khahlanong le meetlo ea sechaba, "Ke khothaletsa lingaka tsa moetlo le tsa sejoale-joale ho sebetsa 'moho ka ho arolelana maikutlo toants'ong ea lefu lena".

'Me 'Mapitso a re ho ata hoa lefu lena boemong ba moetlo, bo bakoa ke ts'ebeliso e iphetang khafetsa ea mahare a sebelisoang ho bolotsa.

Mofumahali Matsoha a qetella ka hore, lekala la habo le ile la elelloa ka hloko le thahasello e kholo kamoo lingaka tsa moetlo le tsa sejoale-joale tsa Eastern Cape (Afrika Boroa) li sebetsang ka kopano le kutloisisano thibelong ea ho ata hoa lefu lena. "Ke tšepo ea ka

hore ho etsahale joalo ka ha ho etsahala Eastern Cape", a rialo 'Me 'Mapitso.

A qetella ka ho ipiletsa ho Basotho ho ruta le ho elellisoa thaka e ncha ka

*"Ke
khothaletsa
lingaka tsa moetlo
le tsa sejoale-joale ho
sebetsa 'moho ka ho
arolelana maikutlo
toants'ong
ea lefu
lena."*

Mangolo a ka lebisoa ho Mohlophisi

The Editor
MARA

P. O. Box 54,
Maseru 100, Lesotho
Tel: (09266) 326080
Fax: (09266) 310351

Ka Major Maaparankoe Mahao

Sesole ke tholoana ea khohlano. T'sebeliso le tsamaiso ea sesole li lokela ho shejoa le ho utluisoisa li shejoa ka leihlo la tharollo ea likhohlano. Khohlano ka bo eona ke ntho e pharalletseng e bileng enang le lit'sobotsi le mekhahlelo.

Molemong oa ho bopa maikutlo le ho ba mooa-khotla tabeng ea tsamaiso le taolo ea matla a sesole boemong ba tsamaiso ea naha pusong ea sechaba ka sechaba, ke beha taba e ntlheng ea mekhahlelo ea taolo. Mekhahlelo eo ke buang ka eona ke ea puso, sehlohlo sa bolaoli sesoleng, therong ea meralo le merero ea ho abela mabotho le lithekong tsa ntoa kapa mesebetsing emeng.

Ke litoloka ka bonngoe.

- a. Pusong ke moo maruo a naha a ajoang ho fihlela merero le maano a puso. Ke moo sesole le mafapha a mang ekasitana le litsebo le bokhoni ba naha li kopanngoang ho fihlela lipheo tsa tsamaiso ea naha ho latela moralo le leano la puso. Ho hlakile hore ke thekong tsa 'muso feela.
- b. Sehlohlong sa sesole ke moo thepa ea sechaba e sesole e laoloang ho fihlela mahlakore a hlokang ts'ebeliso ea sesole ho fihlela maano le meralo ea puso. Taolo le tsamaiso ena ea sesole e tataisoa ke ntlha tsa sepolotiki, meralo le moruo oa naha.
- c. Therong ea meralo le merero ke moo ts'ebeliso ea mabotho ho fihlela litaolo tsa puso e raloang teng. Ka mantsoe a mang, ke moo ho laoloang kabelo ea mabotho lithekong tsa ntoa. Molaoli boemong bona o tataisoa ke litaolo tse entsoeng mokhahlelong oa sehlohlo sa sesole ha a phetha mosebetsi oa hae. O etsa liqeto holima

se lokelang ho fihleloa ke ba ka tlase ho ena le tatellano ea tse lokelang ho fihleloa. O aba mabotho le lisebelisuo.

- d. Lithekong tsa ntoa kapa mesebetsing e meng ke moo mesebetsi le mekhoha ea ho e phethahatsa li reroang le ho laoloa ho latela boemo bo fetohang motsotso le motsotso. Mesebetsi ena e etsoa ho ipapisitsoe le tataiso ea mokhahlelo o ka holimo oa merero le meralo.

Litaba tse ka holimo li totobatsa boemo ba puso tsamaisong le taolong ea sesole. Motheo oa lekala la puso la ts'ireletso ke ho bopa leano la naha la ts'ireletso le ho lisa phethahatso ea lona. Boikamahanyo ba sesole bo laoloa ke molao oa motheho oa naha le emeng, ho kenyeletsoa le oa sesole: hase taba e laoloang ke hore na mang o rata eng ha a batle eng. Leano la ts'ireletso le bopeletsoe holima kutloisiso ea ts'ebeliso ea sesole le ts'ireletso ea naha, ho jela phate polokong ea molao, puso le puseho ekasita le ho phetha mesebetsi e meng feela tse tlasa boikokobetso molaong.

Leano le shoetseng la ts'ireletso, le tsoaloang ke leano-kakaretso la bophelo ba naha, le boptjoa ho ipapisitsoe le litabatabelo tse etsoeng hloko e le tsona tse amang ho shoa kapa ho phela ha naha, ele litabatabelo tse kahare kapa tse ka ntle ho naha. T'sobotsi le matla a sesole li reroa le ho boptjoa ho ipapisitsoe le litabatabelo tsena esitana le liphephetsong tse tsoaloang ke tsona. Ha leano kakaretso la naha le ntse le fetoha ho latela liqholotso tsa liphetoho tsa lefat'se, leano la ts'ireletso le betloa ho ikamahanya.

Moralo oa Lekala la T'sireletso hangata o boptjoa ho ipapisitsoe le tlhokahalo ea boteng ba botsamaisi ba sesole le ba puso ba ts'ireletso ntlo-kholong ea lekala. Baeletsi ba baholo ba puso litabeng tsa ts'ireletso ke Ramabotho e leng eena ea abetsoeng taolo le tsamaiso ea letsatsi le letsatsi ea sesole, le Mongoli oa ka mehla ea ikarabellang licheleteng tse abeloang sesole. Matla a bona a ba neha ho toba ho letona ka kotloloho litheong tsa bona le ha ba sebetsa mekhahlelong e fapaneng ea puso: e mong ke karolo ea puso ha ana kabelo bolaoling ba sesole ha emong a laola sesole a bile a se hokahanya le ba pusong.

Mosebetsi oa mantlha oa basebetsi ba lekala la ts'ireletso ba sebetsang ntlo-kholo ea lekala, ke ho hokahanya, ho thusa therong ea leano la ts'ireletso, ho thusa kabelong ea lisebelisuo, le ho thusa letona la ts'ireletso lintlheng tsohle tse amang ts'ireletso.

Paramente le eona e na le kabelo litabeng tsa ts'ireletso. Kabelo ena e nka ts'obotsi ea bolisa ba ts'ebeliso ea molao ea sesole. Paramente e phethahatsa sena ka mekhoha e 'maloa ho kenyelletsa ka lipotso ho letona, kabo ea lichelete, lipatlisiso ka komiti ea lichelete e ntlheng ea ts'ebeliso ea lichelete, kapa ka ho bopa likomiti ho hlahloba le ho otlolla litaba tsa makukuno a ts'ireletso.

Ke qetella ka ho qholotsa 'mali ka mantsoe a Tona-Kholo e 'ngoe ea Manyesemane ha a re:

"Ho keke ha laoloa mabotho ka boralipolotiki lithekong tsa ntoa, empa ho ka laoloa mokhoa oo mabotho a sebetsang ka ona. Phethahatso ea mosebetsi oa sesole e taolong ea sesole". ■

Khoho ea Sechaba e baka khaello ea mesebetsi

WO II Seleballo Sebe

Ha motho a bona batho ba ntse ba liila mebileng ea motse moholo Maseru le lit'seng tsa lifeme e sita le mabenkeleng, a ka hopola hore ke basebetsi kaofela, empa o tla be a fositse. Ba bang ba bona ke ba ntse ba tsoma likoropo, 'me ba felehetsa ba tllileng mosebetsing feela ba khutla ka mehla ba kobile linala.

Tlhokahalo ea mesebetsi ka hare ho naha ena, e etsa hore batho ba bangata ba tla-tlale libakeng tse ngata ba batla mesebetsi eo qetellong e fumanoang ke batho ba fokolang ka palo. Ho tloha ka 1993 liphoresente tsa khoho ea moruo lihakanyetsoa ho tloha ho 35% ho isa ho 45%. Likhakanyo tsena li fumanoa karolong ea bobeli ea boithuto bo holima khetho ea moruo, e nt'sitsoeng ke lekala le hlophisang moruo ka 1997. Batho ba batlang mesebetsi ka mehla e tlameha hoba bo 'mesa-mohloane ele ho emela bahiruo ba ka tebeloang mesebetsing ho sa tsotellehe mabaka a tebelo e leng ntho eo menyetla ea hore e etsahale e fokolang haholo pele ba ka hiroa.

Ha letsatsi le chaba, ka lebaka la tlala le pherekano ba bang ba bona ba etsa litlolo tsa molao esita le hona ho it'soara ka tsela e sa amoheleng joaloka a ho utsoa, botahoa, t'sebeliso empe ea lithethefatsi le bohloa.

Mookameli oa lipalo-palo lekaleng la bosebetsi le khiro, Mofumahali Maleshoane Maapeha Rapholo o re thlokahalo e phahameng ea mesebetsi ka hare ho naha ena, e bakiloe ke menyetla ea mesebetsi e fokolang e susumelitsoeng ke khoho e phahameng ea sechaba.

Khoho ea sechaba e phahama ka liphoresente tse peli (2%) ka selemo joaloka ha ho bont'sitsoe tlahong ea mokhahlelo oa boraro bobeling (Volume III B) ea 1998 ea palo ea sechaba,

e nt'sitsoeng ke ba lefapha la litsebi la lipalo-palo. "Khoho ea sechaba e potlaka haholo ha moruo ona o ntse o putlama", o rialo.

O itse nakong e fetileng, Basotho ba bangata ba ne ba khona ho iphilisa, ba sa hloke ho hiroa hore ba phele. "Ba ne ba iphelisa ka temo 'me ba ne ba hlohonolofalitsoe ka lipula tse ngata tse neng li ba tlisetsa khora," o rialo.

Maleshoane o itse liphoofole li felile ha sechaba se ntse se ngatafala, sebaka sa temo le libaka tsa phuliso, lia fokola ha metse e ntse e ngatafala 'me tlhahiso ea lijo ea qetella e qephile.

Mofumahali Rapholo o itse sebopelo sa molao sa ts'ebetso sebakeng sa moralalo oa khiro ha se eso kene ts'ebetsong. "Re se re ena le sebopelo sa moralalo se amang makala a mangata, 'me kapele moralalo oa sechaba o tla kena ts'ebetsong", o rialo.

O itse ho phahama ha tlhokahalo ea mesebetsi ho fapana ho latela litereke le teng ho ipapisitse le maemo a thuto, o rialo.

"Libaka tse ka maloting li na le palo e phahameng ea tlhokahalo ea mesebetsi ha li bapisoa le tse ka mabalane. Likete tse makholo a mabeli le metso e mene le mashome a supileng a metso e robong (204,000) tsa batho li bloka mesebetsi ka maloting ha ba blokang mesebetsi ka mabalane e le likete tse mashome a mararo a metso e mene makholo a mabeli le mashome a mablano a motso o mong (34,000)",

O itse maemo a thuto ho tloha sehlopheng sa pele ho isa ho sa bosupa ke liphoresente tse 68,34, ho tloha sehlopheng(form) sa pele ho isa ho sa bohloa ke 0.36% ha boemong ba unifesithi ho ea holimo ele 0.34%. "Liphoresente tsa tlhokahalo e phahameng ea basali ba sa hiroang ke 48.6 ha ea banna ele 31.9", o ile a tlatsetsa joalo.

Haele hore na tlhokahalo ea mesebetsi e ama moruo oa malapa joang' Maleshoane o itse lekala la hae ha le eso etse liphuputso tsa letho.

Monna ea lilemo li mahareng, ea sa kang a rata ha lebitso la hae le phatlatlatsoa, ea emetseng monyetla oa ho hiroa lifemeng ha Thetsane, o re o na le t'sabo ea ho ea ha habo a sena chelete. Monna eo ea tsoang Sefikeng seterekeng sa Berea, o itse o haba ho qeta selemo a sa hiroe. "Ke tlohile hae ke na le t'sepo ea hore ke tla fumana mesebetsi, empa ho se ho felile selemo joale, le chelete eo ke neng ke ena le eona e felile empa ha ke eso hiroe, ke tla re eng ho mosali le bana ba ka ha ke fihla hae ke sena chelete?" Ho botsitse monna eo.

O itse nakong e 'ngoe o e a be a be le maikutlo a ho utsoa e le mokhoa oa ho iphilisa, empa a tleloe ke t'sabo ea ho t'soaroa. "Ke ne ke khothalletsoe ho utsoa ke metsoalle ea ka, empa letsoalo la ka le ne le sa ntumelle", o rialo.

E mong oa batho ba batlang mesebetsi hona lifemeng moo, Sarah, o re o rekisa 'mele oa hae ele ho fumana chelete ea ho ea le ho khutla lifemeng ha Thetsane letsatsi le letsatsi. "Ke eng eo nka e etsang?" o botsitse. "Ke tlameha ho phela, le ha ke ena le t'sabo hore ke tla ba le t'soatso ea mafu a likobo a kenyeletsang le AIDS", o tsoetsepele joalo. O itse o noa joala ho itlosa lithong.

Holima litaba tsa botlokotsebe le boit'soaro bo bobele, Superintendent Sekoateng Serabele oa sepolesa oa lefapha le thibelo ea botlokotsebe o itse ha a bone seo a ka se hakanyang ele tharollo. "Paterole ea ka e se e tlohile Ha Mohale le Hoteleng ea Victoria moo mesebetsi ena ea bohloa e bonahalang e atile haholo", o rialo. O tsoetsepele a bolela hore banana ba bang ba ne ba latoe Hoteleng Victoria 'me ba fuoa mesebetsi lifemeng, eo ba neng ba e tlohele ba re ba ke ba lulela ho lefshoa ka khoeli chelete e lekanang le eo ba e etsang ka bosiu bo le bong Hoteleng Victoria ka bohloa.

Operation Clean Sweep e bontša litloli tsa molao sepheo sa eona

Ka Pte Rapele Mphaki

Motlatsi oa mookameli ofising ea meralo, Major Malefetsane Maboloka o re ho phahama ha tšebeliso ea lithunya tse 'nyane litlolong tse fapakaneng tsa molao

ka hare ho naha ho ile ha tlama litho tsa mabotho a tšireletso ho qala ka mokhoa o matla ka letšolo la ho fiela litloli tsa molao le qalileng ka la 23 Hlakola ho isa la 3 Mesa 2001.

O itse hoba le lithunya ka thoko ho molao, bosholu ba liphoofolo, ho hoeba ka lithethefatsi le litloli tse ling tsa molao tse amanang le tse boletsoeng li ne li phatlatlatsoe ke 'muso oa Lesotho e le liketso tsa bokhukhuni. Ka hona o tsoetse pele a re letšolo le kopanetsoeng ke litho tsa sesole sa Lesotho, sepolesa le litho tsa mautloela le ile la tlameha ho tsoaroa ele hona ho ntša ka metso litloli tseo tsa molao.

“Re ile ra hapa mefuta e fapaneng ea lithunya tse 575, mekotla ea matekoane ea boima bo ka holimo ho likete tse leshome (10,000 kg), 'me ra fumana le liphoofolo tse likete tse peli. Litloli tsohle tsa molao tse amehang li ile tsa isoa makhotleng a molao,” ho tiisitse Majoro.

Major Maboloka o boletse hore letšolo leo le ile la atleha ka lebaka la likamano tse ntle tse pakeng tsa sechaba le mabotho a tšireletso.

Mookameli oa B11BN, Captain Tšenolo Stephen 'Mako, ea neng a sebetsa ka boroa ho naha nakong ea letšolo leo, o itse le ha letšolo le ne le reretsoe ho tsoaroa hohle ka hare ho naha, ba ne ba e ea metseng eo ba neng ba ena le babelaelloa.

O boletse hore mefuta e fapaneng ea lithunya tse nyenyane le tse kholo tse 71, le mahlalela a 439 li ile tsa haptjoa. A re tse 27 tsa lithunya tseo le mahlalela a mang hape a 159 li ile tsa fanoa ka boithaopo ke baahi ba tsoang literekeng

tsa Mafeteng le Qacha's Nek.

Captain o bontšitse a sa qeea-qeee hore ba fumane likhomo tse 137, linku tse 457, lipoli tse 634, lipokola tse 19, lipere tse 22 le mekotla e 240 ea matekoane.

“Le ha lisebelisoa tse neng li sebelisoa letšolong leo li ne li batla li haella,

e fe e bohlokoa motseng oa hae ha e se ho siea mohlolohali le bana ba se nang nta'a bona.

“Ka la 13 Tlhakubele 2001 ke ile ka tlalehelo ka lefu la mohlankana ea bitsoang Tšele Lebisa eo ho ileng ha hakanngoa hore e kanna ea ba o bolailoe ke litho tsa mabotho a tšireletso. Ke ile ka potlakela

Karolo ea sesole sa Lesotho ba khafutsa ha khutsoanyane nakong ea letšolo le khahlanong le litloli tsa molao, Mokhotlong moeling oa Lesotho le Afrika -Boroa. Pic by:- L/Cpl P Shamatla

mohlala; makoloi, mokhoa oo letšolo lena le neng le tšoeroe ka ona o ne o le motle haholo ka hona ke ne ke thabile,” ho rialo Captain ka ho bososela.

O entse khothaleto ea hore matšolo a kang leo a tsoaroe bonyane hararo ka selemo e le ho etsa bonnete ba hore botsitso bo teng naheng ena. A tsoela pele ka hore le sona sechaba ha se bona boteng ba sesole ka har'a metse naha ka bophara sea khothala haholo ha se bona litloli tsa molao li qosoa.

Le ha hole joalo batho ba bang metseng e meng ba ne ba sa khotsofalla letšolo lena.

Mofumahali oa Pelaneng Ha Sebotha seterekeng sa Leribe, 'M'e 'Masebotha Sebotha o ile a tletleba ka hore letšolo leo la ho fiela litloli tsa molao ha lea tlisa ntho efe kapa

sebakeng seo tsietsi e etsahetseng teng 'me ka fumana setopo sa mohlankana se kakalletse fatše,” ke Mofumahali 'Masebotha eo ka ho sisimoloha ho hoholo.

Mofumahali o itse o ne a makale haholo ha a bona sepolesa se nka setopo le pele nta'a mofu a fihla.

“Le ha ho se motho ea tlalehiloeng a utloile molumo oa sethunya, ke ile ka ba le khoao hore Tšele e kanna ea ba o bolailoe ke litho tsa mabotho a tšireletso hobane sepolesa ha se ea ba le tšebeliso 'moho le motho mang kapa mang ka hare ho motse ona,” o rialo Mofumahali a koatile.

O tletlebile ka hore litho tseo tsa mabotho ha lia ka tsa mo tsebisa ka boteng ba tsona ka hare ho motse oa hae, ka hona o ba bone ha ba se

sheba qephe la 12

“Operation clean sweep”

li tsoa qepheng la 11

ba hloma litente tsa bona feela ntle le tumello ea hae.

“Ke nahana hore ha ke sa tla ba bona. Ha ke batle ho bona masole le mapolesa ba ntse ba ithomakakela litente mona, kaofela ha bona ha ba na tšebeliso ‘moho ka lebaka leo ha ke ba hloke ho hang,” ke eena eo a halefile haholo.

Ntar’a mofu, Monghali Phephetho

Lebitsa le eena o lumellane le Mofumahali, ‘me ka holimo ho moo o itse o ntse a lebelletse matšeliso ho tsoa ‘musong oa Lesotho hobane lefu la mora oa hae le mo kentse litšenyehelong tse ngata haholo.

Bookameli ba mabotho a tšireletso ho kenyetse letona ofising ea Tona-Khoho, Mohlomphehi Sephiri Motanyane ba ile ba ikitlaetsa ka matla ho chakela motse oo le lelapa leo le amehileng ho ea fana ka matšeliso, ekasita le hona ho tiisetse sechaba hore

sepheo sa mats’olo a kang leo ke ho sireletsa sechaba le thepa ea sona, e seng ho ba beha tsitsing.

E mong oa baahi ba Ha Lejone, Monghali Thabo Nkheo o itse o thabisitsoe haholo ke mokhoa oo letsolo leo le tšeroeng ka ona.

Monghali Nkheo o khothalletse hore sesole se batleloe thepa ea morao-rao e tla sebelisoa ho fofonela lithunya tse seng molaong, ho qoba maemo ao ka ona sechaba se ka qetellang se etselletsana.

“Let’solo leo le ne le le letle, ‘me ke ipiletsa ho bookameli ba sesole hore ba ts’oare joalo hobane qetellong litloli tsa molao li tla utloa li tlameha ho inehela”, ho tiisa Thabo Nkheo.

E mong oa leboho la A11BN le neng le sebetsa mphosong nakong ea lets’olo leo, Lance Corporal Lefa Lefeta o re leha lets’olo leo le tsamaile hantle hakaalo, tlhokahalo ea makoloi e ile ea ba sitisa ho fihlela libakeng tse ling tseo ba neng ba ena le babelaeloa.

“Ke khothaletsa hore mats’olo a kang lena a ts’oaroe bonyane hane ka selemo ele ho sitisa le hona ho felisa mesebetsi ea litloli tsa molao”, o rialo ka sebete sohle.

Moqeqeko oa mahlaahlela le lithunya tse hapuoeng ke sesole le sepolesa sa Lesotho.
Pic by:- L/Cpl P Shamata

Bosholu ba liphoofole seterekeng sa Mokhotlong

Ka Pte Rapele Mphaki

O fisiri ea mautloela ea sesole sa Lesotho, 2Lt Makhabane Kholopane o re masole a sebetsang seterekeng sa Mokhotlong a lahlisitse masholu a liphoofole a hlangang Afrika Boroa linku tse ka bang makhoho a mararo, lipoli tse lekholo le metso e le leshome le likhomo tse ‘ne ka la 7 Hlakola 2001.

Ha a hlalose tsa baokameli ba sesole ba neng ba le Mokhotlong ka Laboraro la la 21 Hlakola ka boemo bo teng seterekeng seo ba ho utsoetsana liphoofole, 2Lt Kholopane o itse masole a ile a hlabelela patsana le mapolesa a Lesotho mantsiboeng a letsatsi la la 6 Hlakola hore liphoofole tsa Basotho li hapiloe ke baahi ba Afrika Boroa ba phelang kwazulu Natal.

“Ha re qeta ho fumana molaetsa, re ile ra palama likoloi tsa rona tsa sesole ‘me ra ba latela ka potlako e khoho. Tseleng re ile ra tlameha ho siea likoloi re tsamae ka maoto hobane tsela e ne e se e sa tsamae ka likoloi, ‘me ha re se re tsamaile

likilomethara tse ka bang mashome mararo le metso e mehlano (35km), Major Thabo Victor Mohapi le Captain Tanki Mothae ba ile ba fihla ka seroala-nkhoana ho tla re thusa,” ho boletse 2Lt Kholopane.

O tsoetse pele ka hore ba bang ba baahi ba Afrika Boroa ba bonahala ba thusoa ke ba bang ba Basotho ba phelang Afrika Boroa ba balehileng ho tšoaroa ka Lesotho ha ba entse litloli tsa molao.

O netefalitse hore masholu ao a Afrika Boroa a sebelisa likhoro kapa makhalo a Mahlabachane, Senqebethu le Langalibalele ha a kena le ha a tsoa ka hare ho naha, ka har’a tse ling tse ngata.

Mookameli oa leboho la C11BN hona seterekeng sa Mokhotlong Captain Matela Albinus Matobakele o itse o se a qalile ho isa mabotho moeling o arolang Lesotho le Afrika Boroa ka sepheo sa ho thibela baahi ba Afrika Boroa esita le Basotho ho kena le ho tsoa ka Lesotho ka thoko ho molao.

Maemong a fapaneng empa hona seterekeng seo sa Mokhotlong, banna ba

bararo ba tsoang Afrika Boroa ba ile ba bolaoa ha emong a ile a ts’oaroe ke baahi ba motse oa Koakoatsi ntoeng e mahlo mafubelu e neng ele lipakeng tsa Basotho le Mazulu ka moqebeloa oa la 17 Hlakola 2001.

E mong oa baahi ba Koakoatsi Monghali Tefo Hajaje o boleletse ba koranta ea Mara hore baahi bao ba Afrika Boroa ba ne ba utsoitse liphoofole tsa Basotho ‘me ea re ha banna ba Basotho ba latela mohlala oa liphoofole tsa bona Mafrika Boroa a ba tsela ka lethala la likulo. A re le ha ho le joalo Mafrika Boroa ao ha ka a bolaea le ha ele a le mong oa bona.

“Ntoa e ne ele boima haholo, empa re ile ra khona ho bolaea ba bararo le ho hapa a le mong oa bona, haele ba ba bang ba ile ba e supa ka lirethe”, ho hlalositse Monghali Hajaje.

Monna ea hapiloeng o ntse a le mats’ohong a sepolesa.

Koranta ea Mara e se e lakatsa hore e ke mathata ao a moeling oo oa Mokhotlong le Kwazulu Natala a ka fumana tharollo ea kapele ka lipuisano tse mofuthu. ■

Tekatekano ea banna le basali sesoleng sa Lesotho

Ka 2Lt 'Mole Kumalo

Tekatekano ea botona le botšehali ke e 'ngoe ea litaba tseo ho phehisanoang ka tsona haholo mehleng ena, lefatšeng ka kakaretso ho kenyeletsoa le mabothong a hlometseng.

Phehisano ena ha ea ikamahanya feela le phaphang lipakeng tsa popo ea monna le mosali, empa e hlalosa bohlokoa ba banna le basali tsoelapeleng. E totobatsa ntlha ea hore basali ba tlameha ho kenyeletsoa litabeng tsa moruo, lipolotiking, esitana le tšebetsong tse ling tsa sechaba. E hlalosa ka botlalo hore boikitlaetso bona ha se feela ho phahamisana maemo a basali, empa e boetse ke ho ba fa monyetla oa ho kenya letsoho tsoelapeleng ka ho phethahala.

Ka morao ho hore ho tekoe mohoo oa Basali Tsoelapeleng (Women in Development) lilemong tsa bo-1970. Basali ba ileng ba e hula nthau ba ile ba bontša hore ho se leka-lekane ho teng lipakeng tsa banna le basali ho hlalisoa ke litloaelo le meetlo e teng lichabeng tseo ka nako e telele li ileng tsa thusa hore basali ba lule ba hateletsoe ke banna. Ba boetse ba bontša hore teka-tekano ea 'nete e ka fihleloa feela ka ho felisa mekhoha le litloaelo tsena tse teng lichabeng.

Ka nako e telele ho shebahetse tšireletso (security) e se sa ikamahanye le tšireletso ea naha joale ka ha ho ne ho tsebahala, empa e kenyeletsa le tšireletso ea lihloahang, tšireletso ea batho khahlanong le likoluoa, le mefuta e meng ea tšireletso.

Ke ka ho ipapisa le litaba tsena tse

ka holimo basali ba nang le maikutlo a hore sesole se tlameha ho kenyeletsa basali ba nang le bokhoni ba ho sebetsa joale ka bo-mphato'a bona ba banna.

Linaheng tse ling tsa Afrika, phehisano ea ho kenyeletsa basali sesoleng e ile ea e-ba bothata bo boholo. Ho tea mohlala, naheng ea Botswana basali ba ntse ba loanela ho kena sesoleng, empa sesole sa moo ha se na maikutlo a ho ba fa monyetla o joalo. Lebaka e le hore basali ha ba na bokhoni ba ho ikemela khahlanong le liphephetso tse matla tseo sesole se thulayang le tsona, haholo-holo linakong tsa lintoa.

Se batlang se ferekanya ke hore linaheng tse kopaneng tsa Amerika, basali ba loanela hore ho se lekane ka matla ha bona le banna ha se se ka ba thibelang ho kena sesoleng, empa ba fuoe mesebetsi e lumellanang le bona e le basali.

Khang ena ea ho kenyeletsa basali sesoleng eo ka lehlakoreng le leng e hlabanang le litabatabelo tsa sesole, ke taba e thata ruri, eo eleng

LDF e motlotlo ka hore ha e sale e tsitlalletse leano la bolokolohi le teka-tekano ea litho tsa eona tsa basali. Le ha ho le joalo, ka ntle ho mehato eo LDF e shebane le ntlha ea ho hlokomelisa litho tsa eona ka bohlokoa ba teka-tekano ea basali le banna.

phephetso e khoho ho ba rali ba maano le bohle ba amehang.

Sesole sa Lesotho (LDF) ka nako e telele se ile sa 'na sa kenyeletsa basali ka hara sona. Leano la LDF ka basali tšebetsong ea sesole ke ho se ba khetholle. Ba fumana tšoarō e tsoanang le ea bo-mphato ba bona ba banna. Mehlala ena ee e bonahale phahamisong ea maemo a tšebetso e itšetlehileng bokhoning le makhabaneng a lesole ka leng ho sa natsoe botona le botšehali.

Sesole sa Lesotho se boetse se ithorisa ka sehlopha se matla sa papali ea bolo ea matsoho sa basali le sa taekwondo, tse lulang li ipabola ka mokhoa o khethehileng. Se boetse se na le tsela e ikhethileng ea ho sebetsana le liqhobeshano tsa malapeng. Botsamaisi ba LDF bo nkile boikarabelo ba ho thibela sekhahla se tšosang sa litlhalano ho litho tsa mabotho a hlometseng. Ho etsoa bonnete ba hore balekane ba masole ba fumantšoe a tšebetso e lokelang ea lichelete ho tsoa ho banna ba bona.

Bookameli bo boetse bo sebetsana ka mokhoa o thata-thata khahlanong le litlhokofatso tse etsetsoang basali malapeng, e leng se tloaelehileng haholo litsing tseo batho ba banna ba sebetsang ka bongata ho sona.

LDF e motlotlo ka hore ha e sale e tsitlalletse leano la bolokolohi le teka-tekano ea litho tsa eona tsa basali. Le ha ho le joalo, ka ntle ho mehato eo LDF e shebane le ntlha ea ho hlokomelisa litho tsa eona ka bohlokoa ba teka-tekano ea basali le banna. Ho totobetse hore sesole se nkile khato e nepahetseng etsoe ntlha ena e le e amang sechaba ka kakaretso, me e-se eka le litsi tse ling li ka latela mohlala ona. ■

Pokello ea Metsi

Pte Tankiso Nkoho

"Ke ile ka hlokomela leqeme la metsi Makoanyane nakong ea komello, le hlokang ho rarolloa ka hlokolosi",

ofisiri e ikarabellang mererong ea Lesotho Defence Force (LDF) Colonel Mohano Sabastian Lefosa a rialo.

Col. Lefosa ha a pharalla o re o qalile ka ho potliela letsoapo lohle la makoanyane 'me khabareng a fumana hore ho na le mehloli ea metsi e mengata. Colonel a bonts'a hore leqeme la metsi e bile bothata ba nako e telele hoa mantlha ka lebaka la phepele e khaohang khafetsa ho tsoa lekaleng la metsi le likhoere-khoere (WASA).

Col. Colonel a ipilaetsa ka hore na hobaneng ba ke keng ba aha pokello ea bona ea metsi, empa ho na le litho tsa sesole tse nang le litsebo tse ikhethileng tse ka ahang le ho hokahanya lipeipi tsa metsi ho fepela metebo ea sesole metsi.

Col. Lefosa o ne a iteanye le ba WASA ho mofa tumello ea ho aha pokello ea metsi. Ha a ka a tobana le bothata ba letho, empa a eletsoa ho ikamahanya le melao ea lekala la metsi (WATER AFFAIRS). E le hore a tle a lumelle metsi a mang ho feta molemong oa ts'ebeliso ea metsi ke ba lulang tlase ho mehloli.

Col. Lefosa a bonts'a hore tebello ke hore morero o be o felile ka Phuptjane monongoaha. Lipeipi tsa metsi ho tloha pokellong e ncha ea metsi li tla hokeloa lipeiping tseo ha a joale li sebetsang ho fepela motebo oa Makoanyane ka kakaretso.

Ba tla khola tse molemo morerong ona e tla ba litho tsohle tsa sesole tse phelang Makoanyane le mathoko a eona. Metsi ao hape a tla sebelisoa ho noesetsa masimo a motebong oa Makoanyane nakong eo pula e sa neng.

"Rona re le Basotho re ea tseba hore

ho na le basali - baholo ba se nang mang oe nakong tsa komello. Ba ke ke ba lebaloa, hang ha phepele ea metsi e sebetsa", Colonel a etsa phatlalatso. A eketsa ka hore monyetla oa pele o tla fuoa bona ho kha metsi ha ho na le khaello ea metsi moo ba lulang teng.

Morero o ts'ehelitsoe ka chelete ke LDF litjeho li balloa M48,472.89. Ho feta mona Lets'olo la Matsema Lesotho (Lesotho work camp Association) le phalletse ka baithaopi ba leshome le metso e 'meli (12) e leng litho tsa

Motlatsi oa molaoli oa Sesole sa Lesotho Major General Anthony Thibeli le liofisiri tse ling tsa Sesole ba hlahlola mohabo o mocha oa pokello ea metsi motebong oa Sesole Makoanyane.

Pic by:- Pte Teboho Kharafu

mokhatlo oo. Hara baithaopi bana ba babeli ke litho tsa LDF.

Ea ikarabellang ho bona hore morero oa phethahatsoa Lance Corporal Teboho Ntlobo o entse ts'oaro ea seliba le hloekiso ea mehloli. Ho feta moo ba aha "Silt-box" e ka ts'elang lilithara tsa ka bang 500. Mosebetsi oa "silt-box" ke ho ts'oasa lintho tse kang makhala le linqanqana, tse sa kang tsa hlokomelaha hloekisong ea mehloli.

Lance Corporal o ne a ikopanye le Colonel Lefosa ho mo thusa ho etsa tlhahiso ea morero ona. Kamorao hore Colonel a bone pokello ea metsi eo Ntlobo a neng a e ahe Sehong-Hong ka Pherekhong 1998. Hono ho ne ho khotatse le ho qobella Colonel Lefosa ho susumetsa LDF ho aha pokello ea metsi e ts'oanang le eo.

"Bafani ha ba leqe ho reka thepa" Ntlobo a bonts'a joalo. A eketsa ka hore ba tla fihlela sepheo sa bona.

Thepa eohle e hlokaalang bakeng sa ho atlehisa morero e teng, ho rialo Lance Corporal Ntlobo. A supa hore ho bobebe ho qeta mosebetsi ka nako eo o e balletsoeng, empa le ha o le joalo ba tobane le mathata e kang a ho finyeletsa thepa sets'eng sa ts'ebetso, e ka nang ea liehisa pheletso ea morero.

Ntlobo a totobatsa hore mehloli o khethiloeng oa metsi o ke ke oa angoa ke komello. A bolela hore ke mehloli o ba sa leng ba u sebelisa ho kha metsi nakong ea komello. Ts'epahalo ea mehloli e ne e hlahlajoe pele. Nakong

tsa likomello o ne o atisa ho tlatsa lithara ka metsotsoana e leshome le metso e robeli (18 seconds).

Sebopeho sa tanka se tla ba "rectangular" bolelele ka bophara (840m x 470m) 'me bophahamo e tla ba 240m. Ka kakaretso tanka e tla ts'ela lilithara tse ka bang 40,000.

"Kamorao ho phethela pokello ena ea metsi, re ilo tsoela-pele ka e ts'oanang le eona Ha Peete Ongolos nek. E ka na ea simolla ka Loetse monongoaha", Ntlobo a bolela joalo.

Ntlobo o leboha LDF ka ts'ehetso ea eona e sa thekeseleng esita le LWA ka ho tliša tlhokomelisong ea botsamaisi ba LDF bohlokoa ba morero ona. Ntlobo a hlalisa hore bohle ba nang le litsebo tseo LDF e ka kholang litholoana tse molemo ba fuoe monyetla oa ho li sebelisa.

E mong ea lulang motebong oa sesole

Ofisi ea Monamoli e etela LDF

Ka Pte Ntlele Ntoi

Moifo o bopiloeng ka li-ofisiri tse peli ho tsoa ofising ea Bonamoli o ile oa etela balaoli ba sesole sa Lesotho mane Ha Ratjomose ka la 13 Phuptjane, 2001.

Monamoli Monghali Henry Mohale Nt'saba le ofisiri e kholo ho tsa molao ofising eo Monghali Semenekane Moorosi ba let'solong la ho eellisoa sechaba sohle sa Basotho ka boteng le t'sebetso ea ofisi eo ele o mong oa mekhoha ea kanetso le kabo ea toka Lesotho. Ba ntse ba potoloha le makala

oa Lesotho ka 1993", ke Ntate Moorosi eo.

Ka mokhoa o hlakileng liofisiri tsena li ile tsa manollela balaoli ba LDF molaetsa ona oo ho hlokomelile hore bophatlalatsi ka hara naha ena bo sitiloe ho o anetsa sechabeng ka mokhoa o khotsofatsang.

"Joaloka lefapha le ikemetseng leo boteng ba lona bo tiisitsoeng Molaong oa Motheo oa Lesotho, Monamoli o tla sireletsa baahi le

Motlatsi oa molaoli oa sesole, Major General Anthony Rachobokoane Thibeli o ile a re sesole sa Lesotho se utoisisa t'sebetso ea ofisi ea Bonamoli, 'me se a e ananela.

"Re tla ba le t'sebeliso 'moho le ofisi ena ea Bonamoli re le sesole sa Lesotho 'me tla ba le bolokolohi ba ho sebelisa matla ao e a apesitsoeng ho se t'sitiso ea letho. Empa haele mehato ea khalemo e tla sala e ntse ele boikarabello ba LDF e le inot'si – bohle ba lokela ho ela hloko boemo boo", ke Maj Gen eo.

Maj Gen Thibeli o ile a boela a totobatsa hore methating e meng ea tsamaiso moo LDF e ka t'sohang e hatile motho e mong torong ho sa hlokomelile; boemong boo bokena-lipakeng ba ofisi eo bo ea amoheleha.

"Ke taba e thabisang ruri ho utloa hore hona le lefapha le ikemetseng le shebaneng le ho tsitsisa maemong lipakeng tsa mohiri le

mohiruo a makaleng a 'muso le a ikemetseng. Empa ke sitoa ho fana ka maikutlo a ka a feletseng; etsoe ke sa tsebe t'sebetso ea ofisi eo ka botebo", ena e ne ele karabelo eo moqolotsi oa Mara a neng a atisa ho thulana le eona ha a ntse a nonya basebetsi ba makala a 'muso maikutlo ka t'sebetso ea ofisi ena.

"Le rona re na le maikutlo a t'soanang ka seo", bo-mphato a bona ba ne ba atisa ho rialo le bona.

Moifo oo oa ofisi ea Bonamoli o ile oa kopana le bolaoli bo ka sehloohong ba LDF hammoho le batlatsi ba bona. Tebello ke hore ba tla boela ba etela sesole sa Lesotho ho ea anetsa thuto eo ho litho tsohle tsa mabotho a hlometseng. ■

Monamoli Ntate Henry Mohale Nt'saba ke oa boraro ho ba lutseng. O na le moifo oa ofisi ea habo.

ohle a 'muso le litsi tsohle tse ikemetseng tsa t'sebetso ho hasa molaetsa o t'soanang.

"Ofisi ena ea Bonamoli e thehiloe tlasa temana ea 134 ea Molao oa Motheo

sechaba ka kakaretso khahlanong le khatikelo ea litokelo tsa bona tsa mantlha ke makala a 'muso le a ikemetseng", e boetse ke Ntate Moorosi eo ha a manolla ntlha-kemo ea ofisi ea habo.

...Metsi

Makoanyane, Pte Thabang Mahanetsa o itse o motlotlo haholo ke morero ona o ntseng o tsoela-pele. "Re tla ke rere nk'hu..! ke bothata bona ba metsi", ho rialo Thabang.

Monghali Rethabile Joshua e leng moithaupi ho tsoa LWA o re ba ile ba mengoa ho thusa khahong ea pokello ea metsi Makoanyane. "Leano la rona ke ho nka karolo mererong e melemo sechabeng ka kakaretso e seng motho ka bo mong" Joshua a hlalosa joalo.

Joshua o nka morero ona ele o mong o hlokanang boinahano le potongoane papisong le mats'olo a mang eo ba kileng ba a sebetsa. Hangata ba tsoakana le bo 'me ho phetha mats'olo a bona, empa lets'olong lena ho kethiloe banna feela ho nka karolo.

Potsong ea hore na ba tsoeroe joang, o itse ba amohelehile hantle haholo, hoo batho ba sa tsebeng ba ke keng ba hlalohanya ha bonolo hore ke baithaopi. ■

LITŠOANTŠO TS

Motlatsi oa Molaoli oa sesole sa Botswana, Major General Teboho Carter Masire o fumana mpheo ho tsoa ho Molula Setulo oa mabotho a ISDSC.

Molula-Setulo oa Sepolesa sa ISDSC Major General Jonas Malewa oa Sepolesa sa Lesotho o fana ka puo phuthehong ea ISDSC.

Molaoli oa Sesole sa Afrika Boroa, General Siphiwe Nyanda, o bonoa a mametse ka bloko phuthehong.

Ea lablang meja faatše ele Molula Setulo oa ISDSC hape a tšoere mokobobo e le mongoli e moholo lekaleng la tšireletso naheng ea Mozambique, Brig. Paulino J. Macaringue o fana ka puo sebokeng sa ISDSC.

Mohlomphebi Tonakholo ea Lesotho Monghali Pakalitha Mosisili le moifo oa SADC oa matona phuthehong ea ISDSC.

Moifo oa Congo (DRC) phuthehong ea ISDSC.

A LIKETSALHALO

Letona ofising ea Tona-khoho Mohlomphebi Sephiri Motanyane oa boraro ho tloha ho le letšehali o na le Molaoli oa sesole, Mookameli oa sepolesa, Mookameli oa mautloela le batlatsi ba bona. Ba fana ka matseliso le ho kokobetsa sechaba matšoafu ka mor'a lefu le hlabileng nakong ea Operation Sweep Clean.

Mookameli oa Ofisi ea Liphatlalato ea Sesole sa Lesotho, Captain Tanki Mothae (Oa boraro ho tloha ka leqeleng) o bonoa a amohela mpho ea mekotlana e 75 ho Ofisiri ea Likamano ea Imperial Fleet Services (IFS), Mong. Lerato Litabe.

Ba nka karolo mohoantong oa khakolo ea pampiri ea MARA ka la 29-04-2001.

Lipere tsa Basotho li bontša boiphihlelo pontšong ea khoebo e neng e tšoaretsoe ha Foso ka Phuptjane selemong sona sena.

Liofisiri tse tharo tsa Sesole sa Lesotho li koetlisong mane naheng ea China, ba chaketse Ntlo-ea-Boemeli (Embassy) ea Lesotho Beijing ka la 03 - Motseanong 2001. Mona ba na le moemeli oa Lesotho naheng ea China, Mohlomphebi Mokotjo le Mofumahali oa hae. Ho tloha ho le letona ba emeng ke 2/Lt PS Nkeli, 2/Lt ET Nthakong le Lt DS Ramoseeka.

Motlotlebi Letsie la Boraro o hlaloba mokhethoa oa Sesole nakong ea maeto a mmuso linaheng tse kantle ho Lesotho.

Mookameli oa Sesole o ntša liroalankhoana tšebetsong

Ka Pte Tšepo Phaila

Molaoli oa Sesole sa Lesotho Lt. Gen. Makhula Mosakeng o lokolletse tšebetsong ea naha lifofane tse peli tsa liroalankhoana tsa moetso oa BO 105 CBS boema fofane ba sesole ka la bobeli la la 26 Phupjane,

oa hae ha hae Semonkong.

Ha a bua ketsahalong eona eo, Molaoli oa Lefapha la Bofofisi, Monghali Thuso Motanyane o ile a fana ka nalane ea liroalankhoana

phetho moeeng,” a rialo.

Lepetjo leo baetsi ba tsona ba li bitsang ka lona “le linonyana li mona,” le bonahetse le lumellana le tsela ea tsona ea tšebetso.

E mong oa bafofisi ba liroalankhoana tsena 2Lt Lehloa Ramotšo o bonahetse a saretsoe haholo ha a lokela ho arohana le lipalangoang tsena tseo a neng a se a li tseba ka ntle le kahare. O bontšitse hore o ne a se a tseba mathata a tsona le hore na a ka a hlola joang. Liroalankhoana tse tlang li hlaloso a li le matla ho feta tsena tse tsamaeang.

Ketsahalo ena e ile ea tšoauoa ka menyakoe ea sesole botsamaising ba Major Jonathan Mateka. Menyakoe e meng e ile ea etsoa ka tsona liroalankhoana tse neng li fofisoa ke Lt.

Lt Gen Makhula Mosakeng, o banoa mona a nehelana ka senotlolo sa seroalankhoana ho Lt Col S Makoro. Pic by:- Pte Tēboho Kharafu

Liroalankhoana tsena tse khutlelang ha habo tsoana, li bonoa li emetse ho tla etsa menyakoe. Pic by:- Pte Tēboho Kharafu

2001.

Molaoli o ile a hopola hore tsena ke lifofane tsa pele tsa ho rekoa ke sesole sa Lesotho, ‘me a re se seng sa tsona se ile sa mo thusa ho isa setopo sa ‘m’e

tsena tse bontsitseng ho tšepahala le ho tšoarella nako e telele. “Ruri liroalankhoana tsena e bile lithatohatsi ho Basotho haholo ka baka la mekhabo ea tsona ea lihlana-

Col. Samuel Makoro le 2Lt Lehloa Ramotšo.

Litšebeliso li ne li tsamaisoa ke Major Patlo Matebesi. ■

General Mosakeng o amohela sehlopha sa bakoetlisi ba Ma-India

Ka Pte Ntlele Ntoi

sesole sa Lesotho LDF mane Liofising tsa Lekala la T'sireletso, Maseru ka la

Moeletsi ho tsa sesole ho tsoa naheng ea India, Brigadier Jasbir Singh o ile a hlalisa sehlopha sa bakoetlisi ba Ma-India ka pel'a balaoli ba

mautloela, mabotho a ikhethang le mafapheng a mang joalo-joalo. Sesole sa India se na le boiphihlelo bo holimo ba maqiti a ntoa, 'me re tla thabela ho arolelana litsebo tsena tsa rona le sesole sa Lesotho', ke moetapele oa sehlopha eo Lieutenant Colonel Sandeep Dhawan.

setsoalle lipakeng tsa sesole sa India le Lesotho.

"Koetliso ea rona e tla tsamaisoa ka mokhoa o ikhethileng butle-butle re e ea ka mothati le mothati ho tloha lithupelong tsa motheo ho isa ho tse ikhethang", Maj Srivastava a rialo.

Setsibi ho tsa sesole sa fats'e, Major Suchindra Kumar eo e kileng ea e-ba mokoetlisi maemong a holimo mabothong a naha ea India le eena o ne a le teng moo ho hlalisa maikutlo a hae, "sena ke phephetso e kholo ho rona. Sepheo sa rona ke ho tla beha sesole sa Lesotho maemong a tsoetseng pele, 'me re tla tsitlallela ho fihlela seo ka nako ea lilemo tsena tse peli tsa koetliso", ke eena eo.

Brig Singh o ile a boela a etsa tlhakiso ntlheng ea nako e hakanyelitsong ea koetliso ka hore ho se ho tla tsoa feela hore na ba rupelloang ba sehlahlo ho le ho kae lithupelong.

"Ntla ea pele, re lokela ho qala ka t'sebetso 'me ka morao ho moo e-tlaba hona re ka tsebang ho lepa ka nepo hore na efela nako ea lilemo tse peli e lekane bakeng sa koetliso ena kapa che. Sepheo sa rona e boetse ke ho koetlisa sehlopha sa bakoetlisi ba LDF e le hore kamoso ba tle ba etse t'sebetso ena ka bo bona", ke Brig eo.

Brig Singh o ile a boela a hlalosa hore ka nako ea lilemo tsena tse peli sehlopha sena ha se na ho fetolea etsoe ba tlile le malapa a bona koano Lesotho.

Sehlopha sena sa bakoetlisi se lebeletsoe ho teana le komiti ea T'sireletso pele se ka qalella ka lenaneo la koetliso le tla thakhola ka la 1 Phupu, 2001.

Liqhoku tsa sesole sa Lesotho tse ileng tsa e-ba moo ho amohela sehlopha sena ebile motlatsi oa molaoli, Maj Gen Anthony Rachobokoane Thibeli, Brigadier Khololikane Sebajoe le Brigadier Thabo Malikelle. ■

Bakoetlisi ba Sesole ba ma-India (IATT). Moleng o ka pele ho tloha ho le letšehali; Sgt. U.S. Bhati, Sgt. M. Kumar, Sgt. M. Singh, Sgt. K. Chand, Sgt. L.B. Mall

Moleng o hare ho tloha ho le letšehali; Maj. S. Khatri, Maj. S. Kumar, Brig. J. Singh (Indian Army Security Advisor to Lesotho), Lt. Col. S. Dhawan (Team leader), Maj. J. Singh

Moleng o ka morao ho tloha ho le letšehali; Maj. S. Sethi, Maj. K. Bhushan, Maj. R.K. Srivastava, Maj. S.S. Rawat, Maj. A. Jairam - Pic by:- Pte Tebobo Kharafu

18 Phuptjane, 2001.

Molaetseng oa hae oa kamohelo, molaoli Lieutenant General Makhula Mosakeng o ile a re o leboha haele mona sehlopha sena seo e leng khale se lebeletsoe se fihlile Lesotho. "Ruri tabatabelo ea rona e phethahetse, 'me lebitsong la 'muso le sesole sa Lesotho kea le amohela bohle!" ke Gen eo.

Sehlopha sena se bopiloeng ka banna ba 15 se kenyeletsa litsibi tse 10 boemong ba bo-ofisiri le liofisiri tse boemong bo tlaasana tse 5 ho tsoa mafapheng a fapakaneng a sesole sa India.

"Re na le litsibi lefapheng la meralo,

"Sena ke phephetso e kholo ho rona. Sepheo sa rona ke ho tla beha sesole sa Lesotho maemong a tsoetseng pele, 'me re tla tsitlallela ho fihlela seo ka nako ea lilemo tsena tse peli tsa koetliso"

Setsibi lefapheng la mautloela, Major R.K.Srivastava o ile a totobatsa ntla eo ka hore ba tla qhatsetsa sesole sa Lesotho litsebo tsohle tseo ba nang le tsona lefapheng leo. Seo se tla boela se thusa ho theha maqhama a

Pale ea bophelo ba Colonel Nthaila Leoatla

By Pte Ntlele Ntoi

Eo e kileng ea eba setho sa maemo a tlase bopulamalibohong kajeno o lutse sa maratsoana joaloka Mashai (Provost Marshal) oa sesole sa Lesotho, LDF. Sena ke sehlohlolo sa pale ea bophelo ba Colonel Nthaila Leoatla (54) eo boikarabelo ba hae ba mantlha e leng ho bona hore bohle ba phetha ts'ebetso ea bona ba ikamahantse le lipallo le melaoana ea tsamaiso ea sesole sa Lesotho.

“Ke ne ke sena maikemisetso le ha ele eona khopolo feela ea hoba lesole. Ka morao hore ke fete lihlahlobo tsa mapomelo sehlopheng sa bots'elela, Std VI ka 1967 sekolong sa kereke e Katholike mane motseng oa heso, St. Monica's seterekeng sa Leribe, ke ne ke ena le mohopolo o le mong feela qha- ho ea Gauteng Afrika Boroa moo ke neng ke ilo batla mosebetsi teng, moshemane”, Ke Colonel Leoatla eo.

Ha Leoatla a sa le sekolong o ile a ba setho sa bopulamaliboho, me ofisiri ea sepolesa Lieutenant Colonel Baptista Thaka-Lekoala hammoho le mphato oa hae Captain John Sehlooho ba ile ba romeloa ho ea ba koetlisa. Liofisiri tseo e ne ele batho ba nang le ts'usumetsoe e khoho ho litho tsohle tsa bopulamaliboho hoo bohle ba neng ba labalabela ho ea ba litho tsa mabotho a ts'ireletso joaloka bona.

“Ho sa natsoe boiphihlelo ba barupeli bao, 'na ke ne ke sa khahloe ke letho ka ts'ebetso ea sesole. Khopolo ea ka ea ho ea Gauteng e ne ele sohle seo ke se labalabelang, 'me ka hona ke ile ka fela ka ea moo”, ke Col eo. Empa barupeli bao ba hae, bo-ntate Thaka-Lekoala le Sehlooho ba ne ba labalabela ho bona mohlankana Leoatla a le ka hare ho mabotho a ts'ireletso a naha ena.

Liofisiri tseo tsa sepolesa li ile tsa ea hloela 'me oa Leoatla; ba mo kholisa hore efela bokamoso ba mohlankana eo bo le ts'ebetso ena ea sesole. Leoatla o ile a biletsoa hae ke hona,

Colonel Nthaila Victor Leoatla - Molaoli oa Sepolesa sa Sesole sa Lesotho. Pic by :- LCpl P Shamatla

'me 'm'e motsoali a mo qeka ho amohela khotlaetso ea liofisiri tseo. O ile a fela a amohela ke hona.

Ka la 1 'Mesa, 1970 Leoatla o ne a le har'a sehlopha sa bahlankana ba ileng ba fihla mane sekolong sa koetliso ea sepolesa (PTC), Tipo, ka moo e neng e reneketsoa ka teng.

Ka mora'o ho likhoeli tse tharo ba le thupelung moo ho ile hoa etsoa phatlalatso ea khahlo ea baqhobi mane PMU. Ba bang bo- mphato'a hae ba ile ba jela monyetla oo, me ba ea moo PMU, ka eona nako eo. Empa Leoatla eena o ile a tsoa a sa letetse monyetla oa hae oa ho kenela sehlopha sa liletsi tsa liphala.

“U tsebe Lt Col Thaka-Lekoala le Capt Sehlooho e ne ele liletsi tsa liphala le bona, 'me ka kopanelo le eo e seng e le mong'a K'hampani ea ts'ireletso ea BB Alert, Superintendent Kokobela Lieta ba ile ba

nkhotlaetso ho ba setho sa sehlopha seo sa liletsi”, ke Col eo.

Ka mor'a nakoana a le sehlopheng seo sa liphala bo-mpato'a hae ba ile ba eba le khopolo ea ho nyahlatsa ts'ebetso ea sesole, 'me ba ee makhulong a matala koana merafong ea Afrika Boroa e neng e hola ka sekhahla se sehoho.

“Ke ne ke le teng le 'na morerong oo. Re ne re khahliloe ke moholoane oa e mong mphato'a oa rona ea neng a tsamaea ka koloi e majaba-jaba tjena, moshemane”, ke eena eo a iqabotse.

Ha ba se ba le makhatheng a ho tsoa ka la pholo-khoaba ba e-ea koana merafong; Leoatla o ile a phahamisetsoa boemong ba Corporal. Phahamiso ena e ile ea etsa hore Corporal le moifo oa habo ba fetole mehopoloo ea bona ea ho tsoa sesoleng.

“Ke ile ka ba sehlopheng seo sa liphala, 'Piper', joalekaha u e tseba,

moshemane, ho fihlela ke phahamisetsoa boemong ba Lieutenant. E ne ele ka 1986, hang hoba sesole sa Lesotho se nke marapo a puso. Ho tloha moo ka ba molaoli oa sehlopha sa boraro, lebothong le neng le bitsoa C-company mehleng eo ea RLDF”, e boetse ke Col Leoatla eo.

“Ka selemo se hlahlamang seo, ke ile ka tloha moo C-company e neng e tumme ka ‘Mito’, ‘na hammoho le liofisiri tse ling tse tharo re ile ra ea mane Geremane Bophirima thupelong ea likhoeli tse tharo ea ts’ireletso ea batho ba bohlokoa sechabeng. Hara tse ling thupelo eo e ne e akaretsa ho hloa matsatsa le tlhaselo ea moeeng ka lifofane. Ao, re ne re sa le mahlaha-hlaha, bashemane, ‘me ra e phethela ka mats’oao a holimo, moshemane”, a rialo ka pososelo e kholo.

Ha ba khutla moo Col Leoatla o ile a khetheloa hoba setho sa lebotho le ikhethang la toants’o ea bosholu ba boqhobane le makoloi tlaasa sekhurumetso sa lekala la mautloela a sepolesa sa Lesotho (CID).

“Ts’ebetso ea rona ea mantlha e ne ele ho utulla maquloana a bakhosheli, ‘me re ba kharametsetse makhotleng a molao. Ba bangata ba ile ba thoholetsa ts’ebetso eo ea rona haholo, etsoe re ile ra atleha ho fokotsa liketso tsa litlolo tsa molao ka hara naha ena. ‘Muso oa sesole o ne o ena le maqhama a setsoalle le mebuso eohle hloahloeng ena e ka boroa ho Afrika, ‘me linaha tsena li ne li sebelisana ‘moho toants’ong ea bosenyi bona’, ke Col eo.

“Mekhosi eo re neng re ba hlabela eona, moshemane e ne e etsa hore lesholu le itsipa-tsipe hohle moo le ts’abetseng teng. Re ne re pshatla liqhobo tsohle tsa ‘ona tsa ho ipata. Ka thuso le tlatsetso ea sepolesa sa Afrika Boroa (SAP) re ne re fihlella bo-Botswana le Namibia koana re ntse re beile masholu ao merebele”, ke eena eo a iqabotse.

Colonel Leoatla o ile a khutlisetsoa ka sesoleng ka Pulungoana, 1990 ho ea kenela thupelo ea tsamaiso le ho okamela makhotla a molao a sesole. Thupelo eo e ile ea tosa likhoeli tse ts’eletseng, “khato eo e ile ea tliša lipheto ho tse kholo, ‘me tse babatsehlang ruri tsamaisong ea linyeoe ts’ebetsong ena ea sesole”, ho hlalosa Col

Colonel Nthaila Leoatla, ha a le lilemo li ts’eletseng, o bonoa mona a tsoile ntjeng.

Ka mora’o ho moo Col Leoatla o ile a boela a ba bolaoling ba sehlopha sa pele lebothong la E-company. Nakoana e se kae a le moo, eka liqhoku tsa sesole li ile tsa eelloa tjantjello ea hae ‘minong, ‘me ka hona a laeloa ho boela liphalleng.

“Khetlong leo, moshemane, ke ile ka boela moo ka maikemisetso a matla a ho ntlafatsa sehlopha seo sa liphala. Ke motlotlo ho u bolella hore ke se ke atlehile ho hlophisetsa bashan’a ba ka lithupelo tse tsoetseng pele haholo mane Bloemfontein, Afrika Boroa. Sena se tlišitse khatelelo pele e kholo boiphihlelong ba bona ba ho lets’a”, ke Col eo a bile a bobotheha.

E ntse e le molaoli oa lebotho la liphala tjena, ka 1997 Col Leoatla o ile a boela a hlomamisoa joaleka molaoli e moholo oa sepolesa sa sesole (MP) a le boemong ba Major. “Ke boetse ke morerong oa ho ntlafatsa MP ka sepheho sa hore e tle e tsebe ho phetha boikarabelo ba eona ka matla le boinehelo bohle. Ke ile ka ba leetong la boithuto sekolong sa koetliso ea lintja tsa sepolesa sa Afrika Boroa mane Pretoria. Teng ke ile ka tla ke khohisehile hore efela lintja li le bohlokoa haholo bakeng sa ts’ireletso e ntlafetseng, etsoe ele metsoalle e meholo ea batho”, ke Col Leoatla eo.

“Khele, lintja tsa sepolesa sa Afrika Boroa, Colonel!” ke ‘na eo ka ho makala. Ka lentsoe le bonolo Col a re ho ‘na, “lintja tse rupetsoeng li etsa feela seo li se laeloaeng. Ha ho

lebaka la ho li ts’aba, moshan’a heso. MP ke lebotho le ahiloeng ka banna le basali ba boikarabelo, ‘me ke na le bonnete ba hore ba tla li laola ka t’soanelo le tlhokomelo e kholo hore li se hlokoatse mang kapa mang”, ke eena eo a nkhoa mats’oafu.

Meferefereng ea lipolotiki ka mora’o ho likhetho tse akaretsang Lesotho ka Mots’anong, 1998 Col Leoatla e bile e mong oa liofisiri tse kholo tse ileng tsa t’soaroa le hona ho lelekoa ka ntle ho lipallo tsa molao oa motheo ke masole a boemo bo tlase.

“Ka letsatsi leo le malimabe la la 11 Loetse, 1998 ke ne ke le Mafeteng mane ha ke tlaleheloa hore tsohelo matla e teng ka hara sesole. Ke ile ka potlakela Maseru. Empa ka bomalimabe ho ne ho se seo motho a ka se etsang ho tliša maemo tlaasa taolo”, ke eena eo ka moea o fats’e.

“Che, leha ho le joalo ke ile ka ea Makoanyane moo lelapa la ka le lulang teng ho ea le hloela. Ka phirimana ea letsatsi leo ke ile ka utloa phatlatso sea-le-moeeng sa Lesotho e reng molaoli oa sesole Lt Gen Mosakeng hammoho le ba bang ba liofisiri tse kholo ho kenyeletsa le ‘na re lelekiloe mosebetsing. Ba lelapa la ka ba ile ba ferekana haholo, empa ke ile ka ba khothatsa ka hore haele mona lithena li re li re lelekile hammoho le molaoli oa rona, ba khobe mats’oafu; rona re ba pholohileng”, a rialo a etsa papiso ea matoroko a terene ao a ileng a re a ee a phethele leeto ka polokeho ha feela a ntse a huloa nthau ke terene.

Col Leoatla o ile a tlotloa ka khau ea boipabolo ts’ebetsong le ea ts’ebetso e babatsehlang ea lilemo tse mashome a mararo (30). Ho se ho kae o tla be a beha meja fats’e.

Ha a se mosebetsing o rata ho pheha le hona ho etsa letsoho la monna mesebetsing e meng ea ka tlung. O boetse ke molemi ea hloahloa ea bileng a qhobang. Tabatabelo ea hae e kholo ke hoba le polasi e hlhelleletseng ka mahetla ho tsohle ka hara naha.

O na le mofumahali, ‘me ‘moho ba hlohonolofalitsoe ka bana ba ts’eletseng (6). ■

Khakolo ea MARA

Ka Pte Ntlele Ntoi

“Kaofela ha re emeng, re ketekeng katleho ea koranta ea rona, Mara!” ho rialo Molaoli oa sesole sa Lesotho LDF Lieutenant General Makhula Mosakeng a bile a phahamisetsa senoelo sa seno’a mapholi sa Coca Cola holimo ka sefahleho se tletseng pososelo.

“Ha e hole Mara, ha e hole!” lets’oele le hakanyetsoang makholong a mararo la batho ba neng ba tlile ho keteka ho khakoloa ka molao hoa koranta ea LDF Mara, la mo hlabela litlatse.

Mokete oo o neng o hlophisitsoe ke ba ofisi ea Liphatlalatsa ea LDF (PAO) o ne o ts’oaretsoe mane ntlo kholo ea sesole Ha Ratjomose ka la 29 ‘Mesa.

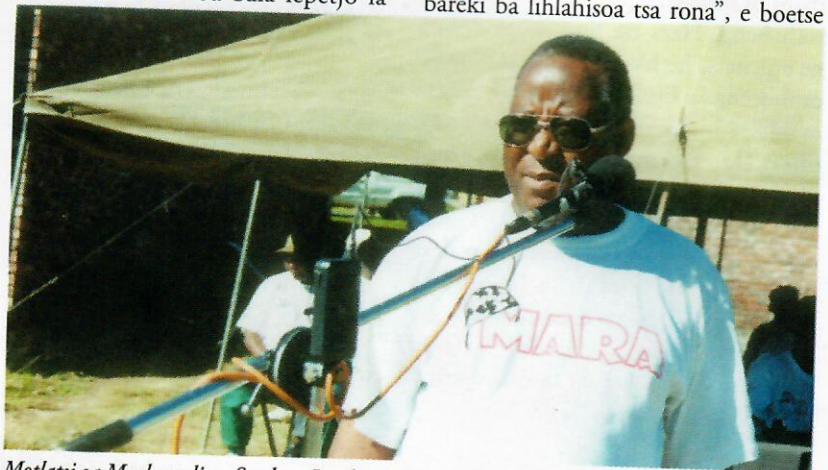
Eitse hoba Lt Gen Mosakeng a etse phatlalatsa ea ho khakoloa hoa Mara ka molao, ho ile hoa qaleha menyakoe ha ba neng ba tlile moo ba thenthetsa, ‘mino e hlile e le ona o monate ruri. Bohle ba enoa; ba e-ja sa mpana-phetloha. Ho ne ho besitsoe nama ka

karolo mohoantong ona tseleng e khaoletsang ea Maseru. Bohle ba ne ba apere likipa tse ts’oeu ba lehloa lithabeng, ba tsamaea ka bobeli le ka lihloots’oana, ho cha lekomo!

Bana, bacha le maqheku ba ile ba ts’olohela tseleng ho ea thoholetsa ba neng ba nkile karolo mohoantong oo. Bang ba hooa, “Mara ha a sena lihloela a oela!” ba bala lepetjo la

Monghali Mahlaha o ile a hlalosa hore e ntse ele ts’oanelo hore baji ba ke ba latsoe tseo ba li ratholang ele hore le bao ba neng ba sa natse ho reka Coca Cola kamoso e tle ebe karolo ea mats’oele-ts’oele a barati ba monyaka ba inyorollang ka eona.

“Re na le ts’epo ea hore sena se tla boela se re thusa ho phahamisa lenane la bareki ba lihlahisoa tsa rona”, e boetse

Motlatsi oa Mookameli oa Sesole sa Lesotho, Major General Rachobokoane Thibeli, o etsa puo kamor’a mohoanto o neng o eteletse pele khakolo ea papiri ea Sesole sa Lesotho, MARA ka mošeanong monongoaha. Pic by:- Pte S. Mokhorro

Sehlopha sa banka karolo le balakaletsi khakolong ea pampiri ea MARA. Pic by:- Pte S. Mokhorro

mefuta, ho le lino tsa mefuta-futa, ‘me tsena tsohle ele liphehiso tsa lefapha la phepo la LDF le ba Marotholi Beverages.

Mokete o ne o ile oa thakholoa ka mohoanto oa boithabiso oa likilomethara tse robong ho tloha Semphetenyane ka boroa ho motsemoholo, Maseru ho isa Ha Ratjomose. Lipakeng tsa ha hora ea bosupa e fetile ka metsotso e mashome a mararo hoseng ho isa ka ea leshome ho ne ho le litlata-tlata tsa batho ba neng ba nkile

koranta le ngoliloeng likipeng tsa ba mohoantong.

Ofisiri lefapheng la papatso le thekiso ea lino’a-mapholi (MMB), Monghali Halemakale Mahlaha ea neng a ntse a abela bahoanti Coca Cola e pholileng ho tlosa lenyora le hona ho ba hlasimolla ha mokhathala oa tsela o ikakhela o ile a re, “sepheo sa rona sa mantlha ke ho tla le thabisa ka lino’a-mapholi le hona ho nts’etsa pele lets’olo la papatso ea lihlahisoa tsa rona sechabeng”.

ke Monghali Mahlaha eo.

Mane ntlo-khoho ea sesole Ha Ratjomose bohle ba ile ba amoheloa ka liatla tse mofuthu joale ka bahloli ke mohlophisi e moholo oa Mara, Captain Tanki Josias Mothae le moifo oa hae oa baqolotsi le baphatlalatsi ba litaba ba koranta ena. Bahoanti ba ne ba ts’oaroa ka matsoho, ba phaphathoe mahetleng, ba botsoe, “mohoanto o bile joang ba heso le lona bana?”

“Hee, ho ne ho hlile ho le boima, ba heso. Empa, che re ne re fela re natefetsoe ruri!” ba rialo ba se ntse ba totobela moriting oa tente moo ba ea phomoseitsoa ka tse eang ka maleng.

“Aa, ts’ebetso e ntle ruri, ba heso! Rea le leboha bohle”, ke motlatsi oa molaoli oa sesole Major General Anthony Rachobokoane Thibeli eo.

“Le tsamaile ka polokeho eohle ‘mileng koana joalekaha ke ne ke le kopile ha re simolla leeto lena leo re sa tsoa le phethela haajoale. Re motlotlo ka lona bohle hammoho le lona bana baka; ese eka ka mehla le ka ba hlokolosi joalo mebileng”, ke Maj Gen eo a ba

LL Productions Media Consultancy (Pty) Ltd.

Creating a better world through communication

Join the world of modern communication media

And enjoy the benefits of modern trends in communication and communication technology.

We train you to communicate better and more efficiently... It's our job. Give us the opportunity to empower you. We will be glad to do so. Call us now.

We offer training (courses) in **journalism, communication, human resource management and development communication.**

Other available consultancy services include:

- Community empowerment through the media.
- Project Appraisal and Evaluation
- Project Management. Appraisal of Development Projects (Economic and Financial Analysis).
- Local government. Public Administration.
- Loan/Mortgage Analysis.

Our contact address is:
The Managing Director
LL Productions Media Consultancy (Pty) Ltd
P. O. Box 9561
Maseru 100
Lesotho
Tel: 266 311297/335949 Cell: 266 8850608
E-mail: lejaks@hotmail.com

thoholetsa.

"Mara ke koranta ea sechaba. Ka eona le tla behoa leseling ka liketsahalo tsa bohlokoa ka hara sesole sa Lesotho. Le lebeletsoe ke hona hore le etse tlatsetso le lithahiso e le hore re 'ne re tsebe ho tsamaisa sesole sena ka mokhoa oa ponaleto. Ha e hole Mara, ha e hole!", e boetse ke Maj Gen Thibeli eo lets'oele le mo hlabela litlatse le melilitsane.

Sebokeng sa batlalehi ba litaba se ileng sa eptjoa hang kamorao ho moo, Lt Gen Mosakeng o ile a hlalosa hore Mara ha ena ho phatlatlatsa litaba tse nang le letsuka la lipolotiki tsa mekha, tsa tumelo le liphaphang tsa merabe. "Mara e tla phatlatlatsa feela litaba tse amang sesole le lits'ebeletso tseo se nanabetsang letsoho la thuso sechabeng, khatelo-pele eo se e fihletseng le lietsahala tsohle tsa bohlokoa ele tse bohloko kapa tse monate

tseo le lokelang ho li tseba", Ke Lt Gen eo haa totobatsa ntlha-kemo ea Mara bophatlatlatsing ba litaba.

Likopi tsa khatiso eo ea mathomo ea Mara li ile tsa fanoa mahala. E mong le e mong oa ba neng ba phuthehile moo o ile a iphumanela kopi ea hae.

"Hee, monna, ak'u bone feela botle bo mona!" eo ke e mong oa ba neng ba le moo a tsota botle ba koranta kamorao hore a abeloe kopi ea Mara.

"E hatisitsoe pampiring ea boleng, 'me le mokhoa oo e ngoliloeng ka ona oa khahleha ka 'nete. Hoa khotatsa ruri hore ebe khatiso ea mathomo ebe e tjena", ke e mong eo a mo arabela a hloletsoe ruri.

Trooper Khoabane Mpepe oa Leseli ka Sepolesa eleng koranta ea sepolesa

sa Lesotho (LMPS) o ile a thoholetsa LDF, "ena ke khatelo pele e khotatsang ruri. Re lebeletse ka ts'epo eohle hore Mara e tla thusa ho felisa sena se eeng se bitsoe mehloli e ka hare-hare kapa menyenyetsi ka hara lits'ebeletso tsa mabotho a ts'ireletso. Ho fihla moo re khathetseng ke bosaoana bona, re tla rata ho bona Mara e phatlatlatsa sechaba litaba tseo se lokelang ho li tseba e sale ka nako molemong oa ho felisa litaba tsena tsa mafela-fela".

"Lebitsong la bo-mphato ba ka boqolotsing le bophatlatlatsing ba litaba, hammoho le 'na re re, ha e hole Mara, ha e hole!", ke Mpepe eo.

Ha morao hona letsatsing leo meqeqeko ea likopi tsa Mara e ile ea romeloa le hona ho qhalanngoa le litereke tsohle tsa Lesotho. ■

Thupelo-bocha ea A13BN e koaloa ka molao

By Pte Ntlele Ntoi

Molaoli oa Sesole sa Lesotho LDF Lieutenant General Makhula Mosakeng o re hona joale boemo bo renang ba lipolotiki naheng ena ea Lesotho bo boemong bo bobele ho feta mehlang ea bo-Morena Moshoeshe I.

Ha a ne a bua tšebelatsong ea ho koala ka molao thupello ea mokhahlelo oa borobeli tlas'a lenaneo la koetliso-bocha, Operation Maluti ea sehlopha sa pele lebohang la boraro la mara a Lesotho (A13BN) mane Ha Ratjomose ka la 6 'Mesa, Lt. Gen. Mosakeng o ipilelitse ho masole ho ipotsa hore na lefatše ha joale le hloka lesole la mofuta ofe? Le hore a na le rerile ho etsa eng ka linaha tse likhathatso?

"Hopolang hore Lesotho ke phieo ka har'a naha e 'ngoe, 'me lesole la naha ea mofuta o tjena ha lea lokela ho 'na le suela tšea selomong. Ho tsekoa mahoatata koana Bochabela-bo-Hare, joale a k'u ipotse ka naha e tjena joaleka ea Lesotho hore na ho tla qetella ho bile joang ka eona?" Lt. Gen. a ba hlokomelisa ka thata.

Lt. Gen. Mosakeng o ile a tsoela-pele ho khothaletsa masole a Lesotho hore ba etse boikhathatso bo matla ba ho tseba ka tšebetso ea lekhotala la Tšireletso la Machaba a Kopaneng le matla ao le a apesitsoeng ho nkeng likhato tsa ho boloka botsitso le khotso lefatšeng ka kakaretso.

"Le qoqe ka litaba tsena le beng ba lona tšebetso, le bale haholo, 'me le be le shebelle television. E seng le li joetsoe ke batho bana ba le hulelang litlolong tsa molao, e be ha mora'o ha le e-ea lichankaneng ebe bona ba ea sala," ke Molaoli oa mabotho eo, ha a tsoela pele ho laea masole.

Lt. Gen. Mosakeng o ile a boela a ipiletsa ho Mongoli e Moholo oa Lekala la Tšireletso, 'M'e 'Matšepo Ramakoe hore sesole se abeloe chelete eo se tla khona ho reka thepa ea tšebetso eo a ileng a etsa boitlamo le tšepiso e tiileng ea hore e tla sebelisoa

hantle ka hloko le polokeho eohle.

Ha a ne a bua tšebelatsong eo, Ramabotho LDF Brigadier Khololikane Sebjoe o ile a hetla morao ho hopotsa bohle hore na Sesole sa Lesotho se iphumana sele tlasa lithupelo tsa mofuta o tjena tlasa mabaka afe?

"Ke maoba mona ha ba bang ba lona ba ne ba iphetotse litloli tsa molao; ba thunthetsa seriti sa sesole sena le hona ho tloa lipallo tsa tšebetso ea sona ka ho tsohela balaoli ba sona matla", ke Brig Sebjoe eo.

"Bo-mphato'a rona ba SADC ba ntse ba ena le khokahano le rona, 'me ba re ba kholisehile hore joale Sesole sa

thupelo ena ho tsoa mafapheng a fapakaneng ka har'a LDF ke ba 109 ba ileng ba atleha ho feta thupelo eo ka mokhoa o babatsehlang ruri.

E mong oa ba neng ba kenetse thupelo-bocha ena e leng Private 'Mako Mokopu ea ileng a khethoa joaleka morutuo ea hlahelletseng ka mahetla boithakisoeng ba 'mele o ile a re, "ho ne ho se bobebe ha kaalo joalekaha u ka lekanya. Bohle re ne re le moeeng o phahameng oa tlholisano, empa kaha ho ne ho lokela hore ho itšupe monna a le mong, khau eo ke e hapetse leboho la heso lohle."

E mong ea ileng a khetheloa boemong ba pele joaleka morutuo ea moea o

Molaoli oa Sesole sa Lesotho Lt Gen A. M. Mosakeng o koala koetliso-bocha ea A13BN liabelong tsa Sesole ha Ratjomose. Pic by :-WO11 G Nkhetse

Lesotho se tseba boikarabelo ba sona hantle," e boetse ke Ramabotho eo a ba tiisa 'moko.

Ho ba 117 ba neng ba kenetse

"Le qoqe ka litaba tsena le beng ba lona tšebetso, le bale haholo, 'me le be le shebelle television, e seng le li joetsoe ke batho bana ba le hulelang litlolong tsa molao, e be ha mora'o ha le e-ea lichankaneng ebe bona ba ea sala,"

sehlahlo tšebetsoeng ebile e le moroetsana, Private Puleng Lala eena o ile a re, "ke ne ke sa koate leha ho le thata, ho le boima, 'me ke ne ke hlola ke khothatsa bo-mphato'a ka ho tiisetisa bothata bohle ka lifahleho tse elileng."

Hara bamemuoa ba khabane ho bile teng bahlomphehi litho tse khabane tsa Lekhotla la Nakoana la Lipolotiki (IPA), Molaoli oa Mautloela a naha (NSS) Monghali Boomo Letsapo, Moeletsi ho tsa sesole ho tsoa naheng ea India Brigadier Jasbir Singh, Mongoli e Moholo Lekaleng la Tšireletso Mofumahali 'Mats'epo Ramakoe le liofisiri tse khoho tsa sesole.

MARA

Advertising Rates

Effective from June 1, 2001

Display Advertising

M 5.00 per column centimetre (one column wide by one column centimetre deep)

One quarter page (A4 size)	=	M 430.00 1st insertion
One half page (A4 size)	=	M 860.00 1st insertion
Three quarter page (A4 size)	=	M 1290.00 1st insertion
Full page (A4 size)	=	M 1700.00 1st insertion

Loose insertion advertisements

M 600.00 per insertion

Discounts

A frequency discounts of 50% will be granted for the second insertion of the same advert in the following issue. A flat discount rate of 15% will be granted for any advert inserted in three or more consecutive issues.

Commission

A standard 16.5% commission will be paid to a recognised Advertising Agency handling the insertion of display advertisements.

Personal Information Advertising

M1 .00 per word minimum of six words.

Subscriptions

ENQUIRIES:

Tel: +2 66 326 080 Fax: +2 66 310 351

Postal Address: P. O. Box 54, Maseru 100, Lesotho

SUBSCRIPTIONS RATES

	3 Copies	6 copies
Schools	M 7.00	M 15.00
Lesotho	M 8.00	M 16.00
South Africa	M 10.00	M 17.00
Southern Africa	M 12.00	M 20.00

Please send me copies of Mara (tick the appropriate box)

3 Copies

6 copies

I enclosed a (cheque/cash/money order) of M _____

Full address both physical and postal:

Physical

Postal

_____
_____
_____

_____
_____
_____

N.B., when ordering, verify your organisation by office stamp. **MARA comes out only every two months.**

“Exercise Senna ka Thata” ea A13BN

Pte Ntlele Ntoi

Ba ile ba e-hloa Makhoarane ka khoro e ka leboea-bochabela, ba kheletse likhororo tsa mofufutso. Ha li tloaela makhulo lihlopha tse tharo tsa bahlabani ba lebotho la pele mphing ea boraro ea mara a Lesotho (A13BN) li ne li hoaramane haufi le molatsoana o phallang ka bochabela ho motse oa Ha Jobo.

Ka morao hore ba fuoe litaelo tsa mapomelo holim'a letšolo la bona la ho lekola naha ka sehlabeng kamoo

Bahlabani bao ba hlopholla litheko ka potlako 'me lithunya tsa bona tsa e-ba maemong a tšebetso. Ba rutlolohela pele, ba e-ja methinya ka potlako ho ea ts'irela ka lihlat'sana le liolo. Ho bobola hoa likulo ha li tabola moea ka holim'a lihlooho tsa bona ho ne ho bolela hore ba fela ba huletsoe lerabeng la sera ba sa ela hloko.

Ka motsotso oo bohle ba ile ba oeloa ke ts'abo le thothomelo e kholo. Mong a ts'oara leqhoele la

e mong a hooa, “ Hee banna! ea bonang sera ha a re supise moo se larileng teng ,” ke ena eo ka lentsoe le phefa hore bohle ba mo utloe.

Sera se ne se larile sebaka se ka ka litsoe tse makholo a mabeli kapel'a bona, 'me se itsetetse sebakeng seo se ka khonang ho its'ireletsa ka katleho khahlanong le phutuho ea mara ao a Lesotho. Bahlabani bana ba ile ba leka ho kharametsa sera seo empa sa setlela ka bona sa ba sa ba phekhola habobebe feela tjena.

Balaoli ba lihlopha ba bonoa mona ba nka litaelo ho molaoli oa lebotho. Pic by:- WOII C Lebabo

Ho sa le joalo ho ile hoa utloahala lentsoe le makhorehloa mohaleng oa khokahano, “Hloaeang litsebe le mamele kaofela, sehlopha se e hlanakang moleng o kapele se se se tsomelitsoe ke sera! Kea pheta, sehlopha se e hlanakang moleng o kapele se tsomelitsoe ke sera”, ke molaoli oa lebotho eo a bile a tsoela pele ho kopa tlatsetso ho qhoku ea mpho ea mabotho

banna le basali bao ba ile ba ema ba ikotlolla, ba nto akhela thotoana tsa bona mahetleng, 'me ba oela tseleng.

Ba e-so ee le ho kae feela ke ha sehlopha se li hulang nthau se iphumana se se se tsamaea tlaasa moriti oa lefu hang ha se tšelo ka lethala la likulo ke makhotla a sera. Ka ho panya hoa ntši banna le basali bao ba neng ba shebahala ba khathetse haholo sethathong, ba tloa sa mangau a patetsoe seqhobong.

katiba ea hae ea tšireletso, a le tiisa a nto iphutha-phutha ho lebella se ka tšohang se ba oela holimo.

“Banna, e be sera see se tlo re tsoibilela liqhomanane kapa eng? Haeba re ka qobelleha ho checha ka har'a sefako see sa likulo se tlang ho etsahala ka rona ke sefe? Ba habo rona ba ho kae, hona ba ntse ba etsa eng haele moo re le ka har'a tlokotsi e kaale?”

Sehlohlong sa tsieleho eo e kaalo

a habo. O ne a lemohile hore ke lebotho le ts'ehelisoeng ke makoloi a nto feela le ka fenyang sera seo.

Ka nako eo balaoli ba ile ba hlopholla theko e ka letsohong le letona, 'me ba hlakothisa ho ea tlatsetsa e ka ho le lets'ehali. Lihlopha tsena li ile tsa iketsa khokanyana-phiri, 'me tsa namolela bao ba habo bona ba neng ba se ba hatsitsoe masepa a manemane ke sera. Ka ho thunya hoa bona ho matla, sera se ile sa qobelleha ho kenya lihlooho faatse, 'me bo-mphoto'a bona ba tsoa litleneng tsa lefu, ba chechela thokoana ho ea it'sema

bora.

Ha e ntse e kupa joalo, makoloi a mahlano a ntoa a ile a bonoa a thukhubelitse marole, a potlaketse khabong ea ntoa ka sepheo le morero oa ho ea fiela sera seo ka ho panya hoo nt'si feela. Ho se ho kae ho ile hoo utloahala ho khabola ho matla hoo lithunya hang ha li kena khabong. Bahlabani ba sehlopha se li hulang nthau ba ne ba se ba khutlile ka matla, ba matha maphakong a makoloi mona ho khabola sethunya feela.

Ruri holane lepatlelo la ntoa e ne e sa ke lenono le memehileng haholo moo lerata la teng e leng le thibang litsebe, mong a ka be a ile a utloa ha bao ba lireng ba meketsa mohaleng oa bona oa khokahano, ba kopa tlatsetso kapa ho tla lopolloa tlokotsing eo e ba oetseng. Ba makhatheng a lefu le ba likotsi ba lumaela, "ngaka, ngaka thusa rea shoa!"

E ile ea re ha makoloi ao a ntoa a atamela seqhobo seo sa sera bahlabani ba lihlopha tse peli tse ileng tsa tla namolela se neng se qotelitsoe ba ile ba qotsa libetsa tsa bona ba nto itlheka sebakeng se kotsi. Makoloi ao a e hlanakang sa lipheleu a ne a e-tla ka potlako e kholo. A ile a fihla a itsohlometsa feela ho khaohanya theko ea sera a ba a ea tsoella ka 'nqane, boikemelo ba sera khahlanong le bona e se ele bo thekeselang ruri.

Tšenyō sebakeng seo e ne ele e tšabehang ruri. Seo e kileng ea e-ba qobosheane ea makhotla ao a sera e setse e se ele lesupi feela.

Ha makoloi ao a se a tsoelletse ka 'nga'ane a ile a boea-sekoele a ema a le malala-a-laotsoe ho nka mehato eohle ea boit'sireletso ho potoloha sebaka seo. Balaoli ba hlahloba bahlabani bohle hore na ba tsoileng likotsi ke ba fe. Ho ile hoo fumaneha hore ke ba babeli feela ba tsoileng likotsi empa e le tse bobebe.

Ho ile hoo nt'soa sehlot'soana ho ea lekolisisa maemo khubung ea lepatlelo la ntoa le hona ho phutha mesalla. Bao ba ile ba khutla ba jarile

Ha sethunya se khabola, bahlabani ba ile ba nka mehato e potlakileng ea boit'sireletso khahlanong le sera - Pic by:- WOII C Lebabo

mampara a bofiloeng matlapana a hlahlathiloeng ka likulo sa mokana e ka ke ba lireng ba tsoileng likotsi. Koetlisong ea bona ba ne ba rutiloe hore ho latela tumellano ea Machaba a Kopaneng ea Geneva, bats'oaruoa bohle ba ntoa le mahlatsipa ba lokela ho fuoa t'soaro e nang le botho, e seng ba hleketsetsoe. Ka hona bahlabani bao ba ne ba tsoantsisa seo ka mampara ao.

Ho tloha moo bahlabani bao bohle ba ile ba jara libetsa tsa bona mahetleng, 'me ba tsoa sebakeng seo ba hoanta ka boitumelo bohle ho theoha sehlabeng seo ba e-ea makoloing a bona a neng a se a ntse a khorohla 'mileng. Ba ne ba bina, ba thenthetsa ho le melilietsane; ba lebetse ka mokhathala. Ba ne ba le motlotlo hore letsatsi la ho koaloha thupelo-bocha eo "Exercise Senna ka thata" le se le le haufi.

Ha motlalehi oa Mara le oa mphato'a habo lefapheng la litšoantšo la LDF ba atamela Lieutenant Montoeli Ramoqopo hammoho le moifo oa hae oa bakoetlisi ba neng ba tsoere ka thata ho atlehisa koetliso ena, hlathe e ile ea lelekisa tsebe, 'me seo ele pont'so ea hore tsohle li tsamaile ka hohle kamoo a neng a li ralile ka teng.

Ke ile ka fumana sebaka sa ho nonya ba neng ba nkile karolo thupelong ena maikutlo. Bao ebile bo-Private 'Maphori Manko le Gladys T'soene hammoho le bo-mphato'a bona ba banna, Private Mothibi Mothae le Seabata Mohoanyane.

Pte Manko o ile a tletleba haholo ka bo-mphato'a hae ba banna. "Mothating o mong oa koetliso ena ho kile hoo etsahala hore ke siuoe naha-thothe ke sehlot'soana sa heso e le ka khitla. Ke ile ka timelloa ke tsela, 'me ka phaila joalo ka lefifi ke le mong ho isa ke ea fumanoa ha bo e-sa ka le hlahlamang. Ruri bo-ntate bana ba ne ba sa re tsotelle!" ke Manko eo ka ho belaela ho hoholo.

Ke ka bosiu boo ba ha ho ne ho haoloa le masaba-saba a lithota ho tloha T'sakholo ho ea Matsieng, Gladys a ileng a bona la moepa-molelle-monyolosa-thaba. "Ka nako e 'ngoe sehlot'soana sa heso se ne se tsamaea ka potlako hoo ke ileng ka qetella ke salletse morao ka lebaka la moroalo oa ka o neng o le boima haholo. Ke ne ke khathetse hoo ke bileng ka lula fatše, 'me ka lla ha bohloko. Ke ne ke e-so ka ke utloa ntho e joalo haesale. Maoto a ka a ne a ruruhile, ke opeloa ke hlooho le mahetla, 'me pelo ena ea ka e le bohloko. Empa ka morao hore ke t'solle menypetsi ho se ho kae, ka utloa ke imolohile haholo. Ho ne ho makatsa ruri. Leha ho le joalo ke ile ka ema ka tsoela-pele ho isa ke ea fihla Matsieng hoseng hoo le hlahlamang ke ntse ke bolokehile", ke Gladys eo.

Mothae le Mohoanyane le bona ba ile ba 'na ba thulana le bothata mona le mane, empa ba tiisetse tseo tsohle senna ruri.

"Re ne re tsoere bo-mphato'a rona ba basali joaloka mang le mang. Ba ne ba gothisana lehlokoa le rona ka mokhoa o babatsehlang ruri. Re motlotlo ka bona haholo", ke bona bao. ■

Sesole sa Lesotho se khetha mokhoa o molemo oa kabo ea toka

Ka WO II Selebalo Sebe

Lieutenant Justice Nkuebe Sekhonyana oa lekala la toka la sesole sa Lesotho o re mofuta oa kabo ea toka sesoleng sa Lesotho o fapana le makhotleng a mang ohle ka hara naha. "Re latetse mofuta oa Ma-Amerika oa kabo ea toka", a rialo.

Lt. Sekhonyana o re mofuteng ona oa toka oo sesole sa Lesotho se o latetseng ke moo boahloli e leng ba sehlopha sa batho ba seng ka tlaase ho boraro, 'me bona ba thusoa ke moahloli e moholo eo e leng moeletsisi fela ho tsa molao, ha ele likotlo tse fuoang ba ahlotsoeng li etsoa ke sona sehlopha seo. "Moahloli enoa eo ha ngata e seng lesole o thusana molaong qha! Ha ele likotlo li fanoa ke masole 'me ka botsebi ba boitsoaro bo botle (discipline)", a tsoela pele.

A boela a re ramolao e moholo oa 'muso o na le lentsoe tsamaisong ea toka ka hara sesole. "Ke eena ea eletsang ha ho etsoa molao oa sesole. O boela a eletsa letona la t'sireletso ho

tihisa likotlo tse khothaletsoang ke masole e sita le ho ngola litokomane tse amanang le liqeto tsa molao holima baqosuo ba masole," a eketsa.

A tsoela pele hore mosebetsi o moholo oa ofisi ea toka ea sesole ke ho eletsisa mookameli oa sesole litabeng tsa molao o tsamaisang masole le melaong e meng ea naha e amang sechaba seo masole e leng karolo ea sona. "Ofisi e eletsisa hape masole ka bo mong ele batho litabeng tse amanang le molao bophelong ba letsatsi ka leng, empa ka holimo ho tsohle e chochisa linyeoe tsa masole ohle ntle le khethollo ea boemo kapa boikarabello", ho tiisa Lt Sekhonyana.

A boela a re "sehlohlolo sa mokhoa ona oa makhotla ke lekhotla la maipiletso la sesole (Court Martial's Appeal Court)", a tsoela-pele. O re mona eba ho tla khethoa baahloli ba babeli ba lekhotla le phahameng ke

moahloli e moholo, 'me bona ba lula setulo sa kahlolo le ofisiri ea sesole e seng e le phomolong empa e nang le tsebo ea molao. "Ke mokhoa o mong hape oo lekala la toka la 'muso le amehang kabong ea toka ka hara sesole", ho eketsa Sekhonyana.

O re lehoja lekala la habo le ena le boikarabello bo pharalletseng ha kaalo le na le moeli holima litlolo tsa molao tseo le ka le chochisang. "Re chochisa linyeoe tsohle ntle le polao ea motho ka sehloho, Polao ea motho ntle le boikemisetso, ho tsohela puso matla le peto," ho qaqisa Sekhonyana.

Lt Sekhonyana o re sesole se phela bophelo bo thata 'me le molao bao hlompha haholo ho feta karolo e 'ngoe ea sechaba ke ka hoo ha ngata moqosuo a fumanoang a le molato. "Lintho tseo bophelong bo ka ntle li neng li ke ke tsa nkoa ele tlolo ea molao, sesoleng li bonoa ele litšito joaloka ho se lumelise bookameli le tse ling tse ngata", ho hlalosa Lt Sekhonyana. ■

Botlokotsebe motse-moholo oa Lesotho

Pte Rapele Mphaki

Ke hobaneng ha botlokotsebe bo le hohle ka hare ho motse-moholo oa Lesotho?

Baqhekanyetsi ba rekisa thepa ea bosholu, ba utsoang thepa mabenkeleng ba tsoela pele ka mesebetsi ea bona, banna le basali ba tlase lilemong ba akhela masea ka matloaneng a boithuso. Ebe ke hobane boinahano ba batho matsatsing a kajeno bo fapane ha bo bapisoa le boinahano ba bo-ntat'a rona moholo kapa ke lebaka la tšubuhlellano ea batho ba tlilo batla mesebetsi.

Ha motho a feta haufi le moaho o moholo o bona sehlotsoana sa bashanyana ba bararo ho isa ho ba bahlano ba lits'ila ba lipakeng tsa lilemo tse leshome le metso e mene le leshome le metso e robeli ba apereng liphahlo tse marantha li bile li tsoehla ba ntse kopa chelete ho motho ea fetang ka tsela.

Ba batla eng? Na ba teng literateng ho k'hothotsa basebetsi chelete le lifonofono tsa motla o tutsoe?

Na mapolesa a tsamaeang literateng a ntse a behile litloli tsa molao leihlo kapa ha ba etse tšebetso ea bona ea ho felisa botloko-tsebe?

Botloko-tsebe bo kenyeletsa bosholu ba boqhobane, polao, bosholu bamakoloi ho lahlela bana ba masea literateng le tse ling tse khahlanong le molao.

Botloko-tsebe ha se ntho e ncha, esale bo ntse bo le teng ekasitana le mehleng ea bo-ntat'a rona moholo. Mohlala, mehleng ea khale banna ba Basotho ba ne ba qosa litloli tsa molao makhotleng a meetlo moo teng marena e neng ele ona a fanang ka likahlolo.

Sebui sa sepolesa Superintendent

Sekoateng Serabele o boletse hore botloko-tsebe bo ama moruo oa naha efe kapa efe, 'me ho fokotseha ha bona ho etsa hore moruo oa naha o ntlafale.

Monghali Serabele o ile a tsoela pele a re botloko-tsebe toropong ea Maseru bo theohile haholo selemong sena ha ho bapisoa le lilemo tse fetileng hobane mapolesa a ile a fetola maoa.

"Pele rene re patorola Maseru re sebelisa likoloi tse tsoang setsing sa sepolesa sa Maseru le ntlo-kholo ea sepolesa, empa selemong sena likoloi tsohle tse patorolang tse tsoang makalaneng a sepolesa a Maseru li kenyelletsoe ho patorola motse-moholo," ho rialo Superintendent Serabele.

Monghali Serabele o tletlebile haholo ka melao e masoba ea Lesotho e lumellang litloli tsa molao ho fuoa beile ka bolokolohi, 'me ebe qetellong li etsa

sheba qephe la 29

Letsatsi ka leng bophelong... ba mosebeletsi oa feme

By WO II Selebalo Sebe

"Ka baka la boima le mathata a lelapa, motho o be a iphumane a tlameha ho ikulisa ele ho araba tse ling tsa litlhoko tsa lelapa", tsena li builoe ke mosebeletsi oa feme Maleshoane ea bolelang hore o se a bile a tloaetse boemo bo neng bo le thara sethatong. O re o tsoha ka hora ea bone (4'clock) hoseng hoa letsatsi ka leng ele ho itokisetsa tsela e telele ea ho ea lifemeng tsa ha Thetsane moo ka matsatsi a mang a eng a tlamehe ho e leka ka la mohlomi ha khoeli e le mpe.

Motho a ka nahana hore basebeletsi ba lifeme ke batho ba iketlang kapa ba khotsofetseng ha o ba bona ba tsamaea ba thabile ka linako tsohle ho ea le ho khutla lifemeng, empa seo ke lefeela.

"Ao nka etsang? Qalong ke ne ke fumana ele taba e thata ho phela ka boemo bona, empa ke ea ke ntse ke tloaela", ho rialo Maleshoane. O re o roabala ka hora ea leshome bosiu kapa ka khitla ho latela hore na motho o fihlile neng lapeng ka matsatsi ao motho a chahisitseng morao ho nako

ka lebaka la mosebetsi o mongata.

Maleshoane o re o hlokela monna oa hae nako e lekaneng esita le bana ba bona ba babeli, 'me o nka ele ts'itelo e khoho ho lelapa le lecha ha kaalo, 'me sesosa empa ele boemo ba ts'ebetso ea lifeme.

"Ha motho a bua ka mathata a lelapa, eba o bolelloa hore a khethe lipakeng tsa lelapa le mosebetsi eleng taba e mo thatafaletsang bophelong le ts'ebetso", a rialo ka pelo e bohloko. Maleshoane o re monna oa hae o tletleba haholo ke boemo bona, o mpa a sitoa ho e nkela holimo kaha le eena a sebeletsa chelete e nyane haholo moo a sebetsang teng hoo e ke keng ea khona litlhoko tsa lelapa le holang matsatsing ana.

Bophelong bona bo boima ha kana ha hona le monyetla oa nako kapa matsatsi a phomolo haese ke linako tse khethehileng joaloka paseka le keresemese. "Nakong ea keresemese phomolo e ke ebe e teletsana ho tse ling tsa lifeme ka ha beng ba tsona ba ke ba re khalo mose ho maoatle hoa phomotsa boko", a rialo ka mesarelo e

meholo.

Motho a ka utloisisa hore mosebetsi oa kamora lihora o ka etsoa ka lerato le ka boikhethelo ba motho ka mong, empa ha ho joalo ka lifemeng, eba mokhoa oa ho eketsa moputso. "Re lefshoa chelete e nyane eleng sekepele se ka tlase ele hore re tle re etse mosebetsi oa ka mora lihora ho e nyollela moputso o ka holimo, 'me sena se re tlama ho sebetsa lihora tse telele", sena se boletsoe ke e mong oa basali ba seng ba le lilemong ea sebetsang le Maleshoane.

Mekhatlo ea basebetsi ba Lifeme e bolelang? Na e emela basebetsi bakeng sa boemo ba ts'ebetso? Kapa meputso e metle? Ho bonahala eka tloaelo ke hore mekhatlo e shebane le litokelo tsa botho tsa basebetsi joaloka moo mosebetsi a lelekoang ka thoko ho molao kapa a lelekoang a sa fuoe lichelete tsa hae ele hore a lefshoe lichelete tse mo lokelang li feletse.

Ba bang ba basebeletsi ba be ba lefuoe litsiane tse ba lokelang tlasa thuso ea lekala la basebetsi 'me lekala le joalo le se le kena lipakeng ka lebaka la kopo ea molli. Na ke bona bophelo? ■

Botlokotsebe ...

li tsoa qephe la 28

lits'itiso lipatlisisong tsa linyeoe.

"Ha ho bonolo ho felisa botloko-tsebe hobane karolo e 'ngoe ea mapolesa e bolile. Hoo ke ho bolela hore ba fuoa tjo-tjo ke masholu hape ba fana ka menyenyetsi ea bohlokoa ho litloli tsa molao," o tiisitse joalo Monghali Serabele.

Empa le ha ho le joalo Monghali Serabele o entse khothaletso ea hore ho etsoe melao e boima ka sepheo sa ho felisa bobolu ka hare ho naha ena. O khothalelitse sechaba sa Basotho ho boloka molao.

Motho ea sakang a rata ha lebitso la hae le phatlalatsa o lumellane le sebui sa sepolesa malebana le litloli tsa molao tse fang mapolesa masiba a limpshe.

E mong le eena ea sa kang a rata ha lebitso la hae le phatlalatsa o bonts'itse ka ho soaba ho hoholo hore maqalong a selemo sena o ile a k'hothotsoa makholo a supileng a maloti (M700.00), 'me hang kamorao ho ketsahalo eo one a tlahele sepolesa.

"Ha ke e-s'o fumane chelete ea ka, 'me ebile ke maketse hore na ke hobaneng ha mapolesa a e-s'o ts'oare bak'hothotsi bao feela empa a ba tseba, ho hang ha ho letho le etsoang ho ba ts'oara," a rialo monna eo ea k'hotholitsong.

O ipilelitse ho 'muso ho isa mabotho litseleng tse khoho tsa Maseru ele hore a tle a tsebe ho sebetsana le litloli tsa molao ka boima hobane haeba palo ea bona e ka nyoloha naha ena e tla ba tsietsing.

Lipalo-palo tsa botloko-tsebe selemong sa 2000 ebile tse latelang: 550 tsa lipolao, 727 tsa bosholu ba boqhobane le 450 tsa bosholu ba makoloi.

Haele lipalo-palo tsa morao ho tloha ka 1 Pherekhong ho isa Hlakola, 2001 tse amanang le lipolao, bosholu ba boqhobane le bosholu ba makoloi ke mashome a mane a motso o mong, leshome le metso e meraro le leshome le metso e robeli ka tatellano.

Ho tloha ka Pherekhong ngoahola ho fihlela Hlakola monongoaha ho se ho fumanoe likoloi tse lekholo le mashome a mahlano le metso e 'meli.

Motho o makatsoa ke ho bona hore batho ba lebeletsoeng ho etsa hore

sheba qephe la 30

LDF e matlafatsa sehlopha sa bolo ea maoto ka makeja-kejane

Pte Sakeng Lekola

Motlatsi oa mokoetlisi ebile ele sebapali sa sehlopha sa LDF FC Corporal Motheo "Six to six", Mohapi ore

bahlankana ba lilemo li 18 ho isa ho 22 ba ka haha sehlopha se matla. O buile sena ka la leshome le motso o mong Mesa liahelong tsa sesole Ha Ratjomose Maseru.

Cpl Mohapi o hlalositse hore ba lahlehetsoe ke boholo ba lipapali lithholisanong tse neng li tsoaretsoe Sersoto Stadium ka Tlhakubele selemong se holimo ka mabaka a 'maloa a akhang a libapali tse tsoileng likotsi, libapali tse kholo ka lilemo ho

bapala khahlanong le lihlopha tse neng li kentse letsoho lithholisanong tseo. Libapali tse ling li ne li khethetsoe mokhethoeng oa naha o neng o tlilo bapala khahlanong le Zimbabwe mafelong a Tlhakubele selemong sona sena.

Motlatsi oa mokoetlisi o ipilelitse ho batšehetsi ba sehlopha ho se nyahame hobane sehlopha sa bona (LDF) se tlilo hlola. O tšepisitse hore a ke ke a lahleheloa ke papali le ha ele 'ngoe ka ha boholo ba libapali tsa hae ele bahlankanyana ba bacha.

"Ke ithutile haholo tlholisanong eo; ha tlholisano tsa mofuta oo e ka tsoaroa hape, ke tsepisa ho se lahleheloe, nka lebanya thebe le

sehlopha sefe ka sefe," ke Cpl Mohapi eo. O boletse hore o ne a sa thabisoa ke litla-morao tsa tlholisano eo ka lebaka la hore one a lebelletse tlholo ka sehlopha sa LDF.

Tlholisanong eo e neng e ts'oaretsoe lebaleng la lipapali la Setsoto, moo lihlopha tse 'ne ho kenyetsetsa ka hare sehlopha sa Green Mamba ea Swaziland li neng li kentse letsoho, sehlopha sa LDF se hlahile boemong ba bone. Motlatsi oa motsamaisi oa lipapali LDF, Major Melato Lehloka o boletse hore sepheo sa ho ts'oara tholisano eo e ne ele hofa Green Mamba boikoetliso bo botle boitokisetsoeng ba eona ba ho ea emela Swaziland lipapaling tsa COSAFA. ■

LDF Netball Club e kopa tšehetso

By Pte Sakeng Lekola

Motlatsi oa Mokoetlisi oa sehlopha sa bolo ea matsoho ea baroetsana (Netball) LDF, ore ha LDF ka bo eona eka tš'ehetsa sehlopha sa eona, le batho ba hlahang ka thoko ho LDF ba ka tš'ehetsa sehlopha. O buile tsena motebong oa sesole o Makoanyane ka la 6 Hlakola selemong se holimo.

Mofumahali Moalosi ore bolo ea matsoho (netball) ha e tš'ehetsoe ka hara naha hobane ha hona lik'hamphani tse e phallelang. O ekelitse ka hore sehlopha sa habo ha se na mabala a ho bapalla a matle, moaparo oa bona oa papali ha o ea fella esita le libolo ha li a lekana.

Motlatsi oa mokoetlisi o boletse hore sehlopha sa hae se bopuo e ka libapali tsa baithaupi (Volunteer Elements) tse robong 'me ba tš'eletseng ba libapali tseo ba mokhethoeng oa naha oa bolo ea matsoho. O ekelitse ka hore sehlopha sa habo se nkuoa e le sona se hloahloa ka hara naha.

Mofumahali Moalosi o ipilelitse hore a ekeletsoe libapali holima tse robong

tseo a nang le tsona. "Bonyane sehlopha se tlameha ho ba le batho ba 12 e seng 9, ka hona re ee re alimi batho ba bararo mafapheng a fapaneng ka hara LDF ho re thusa ha re ea lipapaling", ho rialo Moalosi.

E mong oa libapali Volunteer Element Lerato Malefetse a re sebapali se tlamehile ho nahana ka tlholo, ka hona se tlamehile ho ikoetlisa ka thata ele hore se tle se phethahatse monahano oa sona. Malefetse ke e mong oa basireletsi ba hloahloa bolong ea matsoho ka hara naha.

Sehlopha sa LDF se ile sa hlaha borarong lipapaling tsa ESALO tse

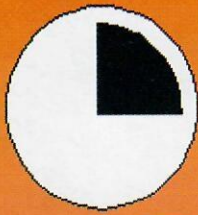
li tsoa qepheng la 29

molao o sebetse ke bona ba nkileng karolo liketsong tsa botloko-tsebe. Ho bonahetse hore na lipalo-palo tsa botloko-tsebe li eme joang. Ebe ke eng eo re ka reng e baka botloko-tsebe? Na ebe bo bakoa ke tlhokahalo ea mesebetsi kapa bo bakoa ke boits'oaro bo bobo ba bana boo batho

neng li ts'oaretsoe ho la Afrika Boroa ka Tlhakubele selemong sena se holimo. E ne ele lekhetlo la pele sehlopha se nka karolo lipapaling tseo. Ho ea ka motlatsi oa motsamaisi oa lipapali LDF Major Melato Lehloka, o re LDF e tla boela e emeloa lipapaling tsa ESALO tse tla ts'oareloa Afrika Boroa (Bloemfontain) ka khoeli ea Loetse selemong se holimo. LDF e tla boela e nka karolo lipapaling tsa bompoli ba Afrika (All African Military Championship) tse tla ts'oareloa Kenya ka Hlakola isao. Majoro Lehloka o boletse hore lipapali ka hara sesole li phahamisa setsoalle sa LDF le masole a naha tse ling. ■

ba bang ba lumelang hore bo bakoa ke ho hloka khalemelo ea batsoali?

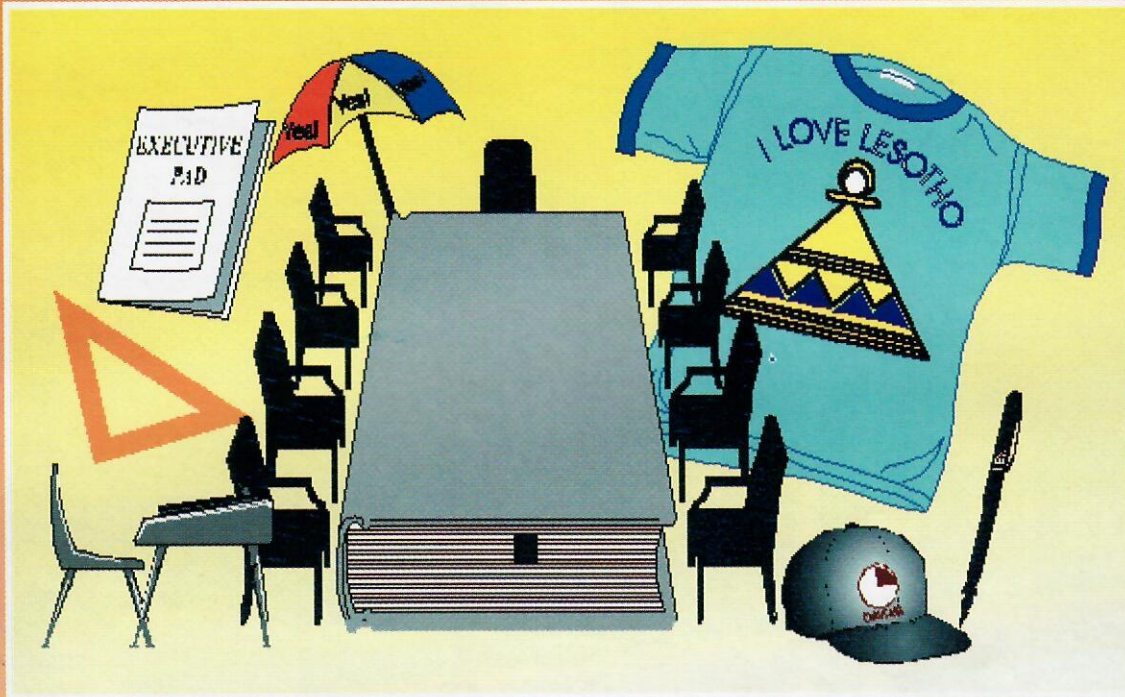
Na thibelo ea botloko-tsebe kapa ho ntsa bobolu ke mosebetsi oa motho a le mong ka hare ho naha ee, kapa Basotho ka maemo a bona ka ho fapana joalo ka 'muso, litho tsa mabotho, likereke, mekhatlo e ikemetseng, marena, bo-ralipolotiki, matichere le batho ba bang? ■

Lesotho Business Services

A Quadrant Company

Your 'One-Stop' Office Supply Shop

- STATIONERY
- OFFICE EQUIPMENT
- FURNITURE
- CORPORATE GIFTS
- DESIGN & LAYOUT
- PROMOTIONAL CLOTHING
- PRINTING

For all your office requirements contact us at:

**Shop 10, Development House, Kingsway, Maseru
TEL: 32-3963, 32-3964, 32-3967 FAX: 31-0081**

2001-08-15
LESOTHO DEFENCE FORCE

